

Voorst onder de Loep

Voortgangsrapportage

Nummer 5 - Maart 2021

Visie, streefbeelden en doelen

De Visie van Voorst onder de Loep luidt: Wij leven gezond en ontspannen samen en de kwaliteit van leven is in alle kernen goed. Onze kinderen groeien veilig op. Wij staan voor elkaar klaar en iedereen mag er zijn.

Deze visie bestaat uit 6 streefbeelden:

1. Onze kinderen groeien in geborgenheid op en zijn goed voorbereid op de uitdagingen in de samenleving van morgen
2. Wij hebben een gezonde leefstijl
3. De kwaliteit van leven is in al onze kernen goed
4. Wij zijn nieuwsgierig, open en respectvol naar elkaar
5. Wij maken allen deel uit van de samenleving
6. We zorgen voor elkaar

Binnen ieder streefbeeld zijn als een routekaart doelen geformuleerd. Deze doelen zijn gebaseerd op de analyse van Voorst onder de Loep.

Inleiding

Voor u ligt de vijfde voortgangsrapportage 'Voorst onder de Loep'. In 2017 startte de gemeente Voorst het project Voorst onder de Loep om problemen in de samenleving te voorkomen. In deze voortgangsrapportage leest u hoe preventie ervoor staat in de Voorster samenleving. Er is door allerlei partijen op allerlei gebieden hard gewerkt. U krijgt inzicht in bewegingen die op gang gekomen zijn, samenwerkingen die tot stand gekomen zijn, beleid dat is ontwikkeld en concrete acties die zijn opgezet. Deze voortgangsrapportage biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om kaders mee te geven voor beleidsontwikkeling. Daarnaast kan de gemeenteraad op basis van de informatie extra aandacht vragen voor bepaalde onderwerpen of ontwikkelingen.

De rol en visie van Voorst onder de Loep

Het projectteam van Voorst onder de Loep heeft in de uitvoeringsfase de rol van aanjager. Het team zet zich ervoor in dat de Voorster samenleving de preventieve manier van denken, kijken en handelen omarmt. Dat inwoners, ondernemers, verenigingen, maatschappelijke organisaties, instellingen en de gemeentelijke organisatie met elkaar de focus hebben op het voorkomen van problemen. Voorst onder de Loep ontwikkelt zelf geen beleid en zet geen preventieprojecten op. Het doel is dat de verschillende partijen in de gemeente Voorst zelf preventie oppakken en, ook als Voorst onder de Loep er straks niet meer is, blijvend in de vingers en onder de aandacht hebben. Dat de manier van werken, de verbindingen in de samenleving, de houding en het gedrag zo zijn ontwikkeld dat het normaal is om te werken aan het voorkomen van problemen.

Hoezo normaal?

Hoezo? Is dat nu dan niet normaal? Ik hoor het u denken... En nee, dat is het nog niet. We werken met z'n allen nog best wel op eilandjes, de verbindingen tussen verschillende professionals en met inwoners zijn niet altijd logisch aanwezig en de dagelijkse rompslomp maakt soms dat mensen tijdgebrek ervaren en preventie op een laag pitje zetten. Preventief werken heeft dan geen prioriteit. Het vraagt ook best wel wat. Wil je echt voorkomen dat problemen ontstaan of escaleren, dan moet je goed weten wat er speelt. Om te weten wat er speelt, moet je goed samenwerken met elkaar en luisteren naar inwoners. Preventief werken vraagt een goed samenspel tussen alle partijen. Het vraagt om verregaande bewustwording van wat het betekent voor je beleid, je werkwijze, je houding en je gedrag, als individu en als organisatie. Dat blijkt niet altijd even makkelijk. Het vraagt de wil en inzet om te werken aan preventie en het behoeft enig reflectief vermogen op ons handelen. Dat is nog niet altijd vanzelfsprekend.

Het werk van Voorst onder de Loep

Het projectteam merkt dus dat er heel verschillende niveaus zijn binnen de ontwikkeling van preventief werken. Er is veel enthousiasme bij inwoners, welzijnsorganisaties en maatschappelijke partners. Er liggen nog mogelijkheden binnen de gemeentelijke organisatie, bij ondernemers en in de samenwerking tussen alle partijen. We stuiten op weerstand en op over-enthousiasme. We ontdekken mensen met bijzondere vaardigheden en plekken waar competenties nog ontwikkeling nodig hebben. We ontmoeten mensen die bol staan van de ideeën en mensen die het moeilijk vinden om plannen te maken.

Inleiding

Zo divers als de samenleving is, zo divers is dus ook de voortgang van preventie in de Voorster samenleving. Het projectteam van Voorst onder de Loep is daarom ook op veel verschillende manieren bezig om te werken aan preventie:

- het creëren van gevoel van urgentie en draagvlak;
- zorgen voor bewustwording, kennis en inzicht;
- aanscherpen van vaardigheden en competenties;
- het ondersteunen van beginnende en van briljante ideeën;
- versterken van acties, activiteiten en processen die bijdragen aan het voorkomen van problemen.

Concreet betekent dit dat we het volgende doen:

- Bijeenkomsten, lezingen en workshops organiseren over onderwerpen die bijdragen aan bewustwording, kennis, vaardigheden of acties.
- In gesprekken, overleggen, bijeenkomsten en vergaderingen (wel of niet door ons georganiseerd) ambassadeurswerk doen voor de werkwijze en denkwijze die bijdraagt aan het voorkomen van problemen... kwartjes laten vallen.
- Verbindingen tot stand brengen tussen partijen, door mensen en organisaties aan elkaar te koppelen.
- Steeds opnieuw benoemen bij vormgeven van beleid of projecten hoe belangrijk het is echt in contact te staan met je inwoners, je cliënten, leerlingen, ouders, bewoners of klanten. Dat je weet wat er speelt en de behoefte kent.
- Meedenken bij de ontwikkeling van beleid of het opzetten van projecten en processen.
- In gesprek met managementteam, directies en besturen om ruimte te creëren voor professionals om te werken aan het voorkomen van problemen en om draagvlak te organiseren voor de veranderende manier van werken die dat met zich meebrengt.

De helft en de laatste

In dit document leest u dus hoe preventie ervoor staat in de Voorster samenleving. Wat is er de afgelopen periode allemaal bedacht, ontwikkeld en uitgevoerd en welke verbindingen zijn tot stand gekomen? De vijfde is minder dik dan de vierde, overzichtelijker ingedeeld en doet tegelijkertijd toch recht aan al die mensen in de samenleving die zo hard werken aan het voorkomen van problemen. Het is ook de laatste voortgangsrapportage die u van ons krijgt. Hierna gaan we, naast onze hierboven benoemde werk, aan de slag met de Reflectie op 6 jaar Voorst onder de Loep.

Leeswijzer

De voortgang is omschreven per streefbeeld. U leest eerst wat de preventieve uitdagingen zijn binnen dat streefbeeld en vervolgens welke ontwikkelingen er hebben plaatsgevonden of hoe preventie ervoor staat in de Voorster samenleving voor dat streefbeeld. Ten slotte vindt u op de laatste pagina een korte conclusie, voor zover dat mogelijk is met zoveel verschillende ontwikkelingen. Daarbij zijn enkele uitspraken opgenomen die we terugkregen vanuit de samenleving.

Streefbeeld 1

Onze kinderen groeien in geborgenheid op en zijn goed voorbereid op de uitdagingen in de samenleving van morgen

1.1 We zijn toegerust voor het opvoeden van onze kinderen

1.2 Kinderen kunnen kind zijn en zijn weerbaar in het digitale tijdperk

1.3 Kinderen kunnen met tegenslagen omgaan

1.4 Kinderen kunnen hun creativiteit ontplooiën en naar vermogen presteren op school

Streefbeeld 1

De preventieve uitdagingen

1.1 We zijn toegerust voor het opvoeden van onze kinderen

Door te investeren in de competenties en vaardigheden van ouders op het gebied van opvoeding dragen we ertoe bij dat meer kinderen in een veilige omgeving opgroeien. Kinderen die veilig en geborgen opgroeien, hebben veel minder kans om problemen te ontwikkelen. Opvoedingsvraagstukken zijn op dit moment vaak nog taboe. Ouders die onzeker zijn over de opvoeding van hun kinderen (en welke ouder is dat niet?) moeten de ruimte voelen om dit te bespreken. Met elkaar, met de school, met de huisarts of met de jeugdgezondheidszorg. Op het moment dat ondanks al deze inspanningen sprake is van opvoedingsproblematiek of een vechtscheidingssituatie, willen we deze zo spoedig mogelijk in beeld hebben. Zo kunnen we tijdig handelen om de negatieve invloed hiervan op de kinderen te beperken.

1.2 Kinderen kunnen kind zijn en zijn weerbaar in het digitale tijdperk

Er komt veel op kinderen af. Sociale media bieden veel verleidingen en keuzes. Verslaving aan sociale media is een nieuw en groeiend probleem. Groepsdruk neemt een andere vorm aan en is in de vorm van digitaal pesten vaak meer verstoort. We helpen kinderen bewust te zijn van de gevaren van sociale media. Gebruik van sociale media leidt er toe dat de taal- en communicatievaardigheden van kinderen veranderen. Dat geldt voor de kennis van de Nederlandse taal, maar ook voor de vaardigheden om een gesprek te voeren of in een groep te communiceren. Gelet op het belang van taal en communicatie investeren we in de gemeente Voorst in deze vaardigheden van onze kinderen.

1.3 Kinderen kunnen omgaan met tegenslagen

Kinderen groeien op in een tijd met hoge verwachtingen en grote prestatiedruk. Verwachtingen van ouders spelen een rol, maar ook van kinderen onderling. Net als volwassenen willen kinderen niet voor elkaar onderdoen. Dit levert voor sommige kinderen stress op en voedt hun onzekerheid. Soms willen ouders hun kinderen behoeden voor problemen. Als je daarin doorschiet (door te 'pamperen') kunnen kinderen onvoldoende vertrouwen in zichzelf ontwikkelen. Kinderen die goed met tegenslagen kunnen omgaan, ontwikkelen minder vaak psychische problemen. We ondersteunen kinderen en hun omgeving door ruimte en vertrouwen te geven en ze te leren omgaan met groepsdruk en prestatiedruk.

1.4 Kinderen kunnen hun creativiteit ontplooiën en naar vermogen presteren op school

Naast ouders zijn de scholen een belangrijke pijler in de opvoeding van kinderen. We streven in de gemeente Voorst naar onderwijs dat zoveel mogelijk aansluit bij de behoeften van ieder kind. Kinderen krijgen de aandacht en ruimte die zij verdienen, of zij nu een zorgvraag hebben of niet en of ze makkelijk leren of juist moeizaam. Hiertoe investeren we met elkaar in een schoolomgeving waarin leerkrachten kinderen kunnen ondersteunen hun creativiteit te ontplooiën en te presteren naar vermogen.

Daarbij is het belangrijk dat ouders en leerkrachten een duidelijk beeld hebben van elkaars opvattingen en elkaars rol in de opvoeding. We willen dit onderwerp beter bespreekbaar maken. We investeren in onze leerkrachten zodat zij (onzichtbare) uitsluiting van kinderen tijdig (toch) signaleren en hiermee op een goede manier kunnen omgaan.

Om passend onderwijs voor kinderen met problemen goed te laten functioneren is het cruciaal dat kinderopvang, scholen, CJG, consultatiebureau en zorgpartijen goed samenwerken met informatieoverdracht en een heldere rolverdeling. Zo belanden kinderen niet tussen wal en schip.

Streefbeeld 1

Hoe staat preventie ervoor in de Voorster samenleving

Zoektocht naar rol binnen preventie

Voor scholen, de gemeente en sportverenigingen is er maatschappelijke druk om kinderen weerbaar en communicatief vaardig te maken, juist nu in het digitale tijdperk. De school ziet zichzelf niet direct als opvoeder, maar merkt wel directe gevolgen van opvoeding. Er ligt maatschappelijk druk op scholen om een rol te spelen in die opvoeding. Leerkrachten en de gemeente zoeken naar hun rol daarin en de rol van ouders. Scholen en sportverenigingen zijn logische plaatsen om kinderen te bereiken. Dit past ook bij het beeld van de analyse van Voorst onder de Loep. Het is goed om hierin het gesprek te voeren met elkaar. Hoe geef je samen vorm aan een aantal preventieve acties. Voor beide partijen blijkt dat tijdsdruk een beperkende rol speelt. Zij concentreren zich op het continueren van de activiteiten die zij al doen. Scholen geven aan weinig tijd en ruimte te hebben om (nog) meer te doen dan ze al doen in 2018 en 2019. Ook IJssel-Berkel en de gemeente geven dat aan. De focus van scholen ligt op dit moment niet bij preventie, maar onder andere bij het lerarentekort en de zorg voor kinderen op school. Sportverenigingen geven in 2019 aan dat zij te weinig tijd, vrijwilligers en middelen hebben om een extra bijdrage te geven aan de preventieve doelen. In 2020 staat daarnaast nog de coronacrisis in de weg om dit verder op te pakken.

Aandacht op voorkomen van problemen

In gesprek met onder meer gemeente, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), scholen en zorgaanbieders vraagt Voorst onder de Loep aandacht voor het aansluiten bij de leefwereld van kinderen en voor projecten die we kunnen opzetten om weerbaarheid van kinderen te vergroten om zo het ontstaan van problemen zoveel mogelijk te voorkomen.

Kinderadviescommissie

De gemeente wil graag ook van kinderen zelf horen wat kinderen bezig houdt. Wat speelt er onder kinderen en jongeren? Wat wil de jeugd betekenen voor de gemeente? En waar wil de gemeente de jeugd graag bij betrekken? De gemeente onderzoekt het antwoord op deze vragen en de vorm die hier het beste bij past.

Impact corona op kinderen

De gemeente, scholen, kinderopvangorganisaties en schoolbesturen werken samen om de negatieve gevolgen van corona voor alle kinderen te beperken. Ze hebben speciale aandacht voor kwetsbare kinderen. De gemeente neemt een actieve rol.

Impact corona op jongeren

De gemeente werkt samen met basisscholen en middelbare scholen om de effecten van de coronacrisis zo klein mogelijk te maken. Ze onderzoeken of jongeren extra ondersteuning nodig hebben op mentaal welzijn. Ook onderzoeken ze of het lukt om jongeren te motiveren en te ondersteunen waar nodig wanneer ze weer naar school mogen.

Streefbeeld 1

Aandacht voor ouders en opvoeden

Kansrijke Start

De gemeente en Voorst onder de Loep schrijven in 2020, met de projectgroep Kansrijke Start, het projectplan “Een kansrijke start in de Gemeente Voorst” voor een subsidie bij ZonMW. De projectgroep richt zich op toekomstige ouders en ouders met kinderen tot 2 jaar. Het project heeft 4 doelen: (1) ouders en professionals op één lijn krijgen, (2) de drempel voor ouders om opvoed-, ouderschaps- of andere vragen te stellen zo laag mogelijk maken, (3) professionals beter laten samenwerken en (4) ouders proactief benaderen. De subsidieaanvraag wordt helaas afgewezen. Wel meldt de Gemeente Voorst zich aan bij de landelijke beweging van Kansrijke Start en krijgen zij van 2020 tot 2022 een bescheiden bedrag van het Rijk. De werkgroep onderzoekt welke acties ze uit kunnen voeren om de doelen te behalen. De gemeente, Vérían (thuiszorg), Centrum voor Jeugd en Gezin, GGD (volksgezondheid), verloskundige de Eiber, MEE (sociaal maatschappelijke ondersteuning), Stimenz (schoolmaatschappelijk werk) en Dimence (Geestelijke Gezondheidszorg) werken samen in de werkgroep. Ze willen de zorg bij de verloskundige, het CJG, het consultatiebureau en het ziekenhuis beter laten aansluiten op de behoeften van jonge ouders die zwanger willen worden, zwanger zijn of een klein kindje hebben. In het project is opgenomen dat het CJG ouders vraagt waar in de opvoeding zij ondersteuning zouden willen en op welke manier ze die steun willen ontvangen. Het CJG en Vérían bereiden jonge en toekomstige ouders nog beter voor op wat hen te wachten staat, door hen extra informatie te geven bij bestaande contactmomenten.

De werkgroep ligt stil door corona, werkdruk en prioritering. Alle partijen geven aan dat ze nu geen tijd hebben om gezamenlijk aan deze doelen te werken.

Kinderopvang en preventie: de gemeente organiseert enkele keren per jaar overleggen waarin alle kinderopvangorganisaties aan tafel zitten. Het onderwerp preventie bij jonge kinderen en hun ouders staat sinds 2018 steeds op de agenda. De kinderopvangorganisaties zijn actief in het bedenken van preventieve onderwerpen waar zij energie krijgen. Zo bedenken kinderopvangorganisaties De Bongerd, Buitenkids en Klarenbeek met elkaar op welke manieren ze ouders in gesprek kunnen laten gaan over opvoeden en opgroeien. De wisselende ideeën – zoals een tekst ophangen in de hal, koffie drinken bij de kinderopvang – dienen ter inspiratie voor alle kinderopvang in de gemeente. Tijdens de coronacrisis hebben de kinderopvangorganisaties nog meer aandacht voor ouders. Ouders en de opvang hebben het zwaar en de opvangorganisaties vragen vaker hoe het met ouders gaat. Contact tussen ouders onderling is lastig tijdens de coronacrisis.

Ouder Kind Café

Actieve inwoner Janina Busscher, Kinderopvangorganisatie Smallsteps en de vrijwilligerscentrale van Mens en Welzijn organiseren in Klein Twello tweemaandelijks een ontmoeting voor ouders en hun kinderen van 0 – 4 jaar. Ontmoeten, het gezellig hebben en praten over de opvoeding en al het moois en lelijks dat daarbij komt kijken, staat centraal. Iedere keer staat er een ander opvoedthema centraal. Tijdens de lockdowns door corona is het Ouder Kind café tijdelijk gesloten.

In gesprek over opvoedvraagstukken

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) wil onderzoeken op welke manier ouders hulp willen en hoe ze jonge en toekomstige ouders kunnen voorbereiden op wat hen te wachten staat. Zo willen zij met ouders het gesprek voeren over opvoeden en opgroeien zodat ouders zich gehoord en gesteund voelen. De werkdruk, capaciteit en de vraag aan het CJG heeft ertoe geleid dat deze acties ‘on hold’ staan en voorlopig niet worden voortgezet.

Streefbeeld 1

Elke maand maakt het CJG een onderwerp rondom opvoeden en opgroeien bespreekbaar door een advertentie in het Voorster Nieuws, bijvoorbeeld over de verandering die een baby brengt of de stress die scheiden veroorzaakt. Daarin benoemen zij ook de mogelijkheden om zelf iets te doen en vergroten daarmee de eigen kracht.

Aansluiten bij ouders

Jeugdprofessionals zijn traditioneel gezien vooral gericht op het verbeteren van het welzijn van kinderen. “Aansluiten bij ouders” helpt hierbij. Door goed aan te sluiten bij ouders, hun vragen en behoeften goed te kunnen zien en te beantwoorden, zorg je voor het welzijn van kinderen. Goede zorg voor kinderen begint bij goede zorg voor de ouder. De werkgroep Aansluiten bij ouders wil dat alle professionals die met jongeren en ouders werken hierin meer gezamenlijke handvatten hebben. Zij richten zich op de wederzijdse verwachtingen tussen ouders en professionals. Sinds 2018 zitten de gemeente Voorst, het Centrum voor Jeugd en Gezin, de GGD (volksgezondheid), Verian (thuiszorg), Mens en Welzijn, Nederlands Centrum voor Jeugd (NJC), Dimence (geestelijke gezondheidszorg) en projectteam Voorst onder de Loep in de werkgroep. Deze werkgroep had de intentie acties op te zetten om professionals en ouders makkelijker het gesprek over opvoeden en opgroeien te laten voeren. In navolging van de werkgroep Kansrijke Start wil de werkgroep Aansluiten bij ouders, ouders te vragen om mee te denken in de manier waarop zij graag hulp willen. De werkgroep ligt stil. Door corona, werkdruk en prioritering. De partijen gaan samen onderzoeken of de huidige doelstellingen hetzelfde blijven of veranderen door corona.

Theatervoorstelling

Vlak voor de eerste lockdown door corona stond de interactieve voorstelling “Buurvrouw, voed je kind eens op!” op de agenda. Een theaterbijeenkomst voor ouders en professionals die laat zien hoe je een open gesprek over opvoeden kunt hebben. Als ouders onderling, maar ook als ouder en professional. Voor professionals is er een vervolgbijeenkomst waarin ze de conclusies van de theaterbijeenkomst vertalen naar hun dagelijks werk. Deze activiteit is helaas geannuleerd door de coronacrisis.

Laagdrempelig voor ouders

Younger at Heart wil laagdrempelig in gesprek komen met ouders van kinderen en jongeren die bij de activiteiten van Younger at Heart komen. Ook voor Younger at Heart is het bereiken van ouders een moeilijke opgave. Het blijft op de agenda staan.

Oudercursus

Tactus geeft een oudercursus van vier bijeenkomsten over onderwerpen zoals puberteit en verslaving. Het doel van de cursus is om de regie terug te geven aan ouders.

Opvoedtips

Tijdens de coronacrisis geeft het CJG via digitale kanalen tips en adviezen en voorbeelden van activiteiten tijdens de vakantie. De tips variëren voor verschillende leeftijdsgroepen.

Streefbeeld 1

Digitale weerbaarheid

Schermtijd kinderen

- **Hoe bereik je ouders:** meerdere basisscholen in de gemeente Voorst worstelen met de vraag hoe je omgaat met de schermtijd van kinderen. Ze willen dit graag met ouders bespreken, maar weten niet goed hoe die ouders te bereiken die minder intrinsieke motivatie hebben voor dit onderwerp. Door tijdgebrek en corona komen acties om dit onder de aandacht te brengen nog niet van de grond.
- **I'm fine online – gastles:** Tactus en Bibliotheek Brummen | Voorst organiseren samen gastlessen voor groep 7 en 8 van basisscholen in Voorst over social media, gamen en online veiligheid. De docenten kunnen kiezen uit modules over onder andere verslaving, online veiligheid, (online) fake news, online pesten en het krijgen van likes en groepsdruk. Het project bestaat uit een gastles op school, e-learning voor de kinderen en een (online) ouderavond. Op de ouderavond informeren Tactus en de bibliotheek de ouders over hun ouderrol binnen het gebruik van sociale media en gamen. De eerste lessen zijn gegeven op de Hagewinde en Martinus. In de loop van 2021 volgen meer scholen.
- **Internetcorner:** in het honk van Younger at Heart leren jongeren omgaan met de (volwassen) informatie die op ze af komt. In de internetcorner zijn ze vrij om de computers te gebruiken terwijl de computers wel in het zicht zijn en ze elkaar aanspreken op hun gedrag.
- **Mediawijsheid:** veel scholen bieden in het najaar, tijdens de week van de mediawijsheid, lessen aan waarin kinderen leren omgaan met sociale media en de hoeveelheid prikkels die op hen af komt. Ze organiseren dit vaak in samenwerking met Bureau Halt, Tactus, de Bibliotheek en/of de GGD. Een voorbeeld hiervan is de Life Skills-training waarin jongeren onder andere leren om hun grenzen aan te geven, om te gaan met sociale media en sociale media in combinatie met welzijn en interactie.
- **Handig overzicht:** de gemeente maakt een overzicht van het lesaanbod over sociale media en mediawijsheid voor basisscholen in de gemeente Voorst.
- **Bomberbot op school:** de leerlingen van de Daniël de Brouwerschool leren omgaan met social media in de lessen van Bomberbot.
- **Internetcorner:** in het honk van Younger at Heart leren jongeren omgaan met de (volwassen) informatie die op ze af komt. In de internetcorner zijn ze vrij om de computers te gebruiken terwijl de computers wel in het zicht zijn en ze elkaar aanspreken op hun gedrag.

Weerbare jeugd

Training Life-Skills

Het Veluws college, Zone College en Impluz onderzoeken samen de mogelijkheden om jongeren in coronatijd trainingen en hulp te bieden en te voorkomen dat zij vastlopen. Ook geeft Impluz trainingen waarin jongeren life-skills leren.

Jongerenwerk

In het honk van Younger at Heart (YaH) kunnen jongeren in een veilige omgeving experimenteren met het opzoeken van hun grenzen zonder gepamperd te worden. YaH richt zich vooral op jongeren van de middelbare schoolleeftijd. Sinds 2018 organiseert Yah in het honk ook verschillende activiteiten op maat voor een jongere doelgroep (basisschoolleeftijd). De oudere jongeren begeleiden zij ook op straat. Activiteiten die ze organiseren leren de kids soms letterlijk vallen, opstaan en doorgaan, zoals bmx-fietsen, skateboard- en bokslessen of steps. Younger at Heart wil graag het project 'Blik van de jeugd' opzetten. Een project om jongeren een stem te geven. Yah pitcht het idee bij de Rotary voor financiële ondersteuning. In coronatijd staat het project even stil.

Streefbeeld 1

Preventieve logopedisten: de logopedisten van de Gemeente Voorst hebben verschillende ideeën over de ontwikkeling van taal- en spraakvaardigheden bij jonge kinderen. Zoals het faciliteren van spontane gesprekjes tussen bijvoorbeeld kinderen en ouderen, in de winkel of op de markt. Door tijdgebrek in 2018 en 2019 en de opeenstapeling van werk tijdens de coronatijd, komen deze acties nog niet van de grond. De logopedistes zoeken naar een manier om dit wel te laten lukken.

Weerbare kinderen en moderne vakken

Ondanks dat basisscholen aangeven dat ze niet veel extra kunnen doen om aan de preventieve doelen te werken, besteden veel basisscholen in de Gemeente Voorst wel aandacht aan het ontwikkelen van sociale weerbaarheid. Dat doen ze zowel via aparte trainingen zoals Kickfittrainingen, Kanjertrainingen, Plezier op school en schooljudo. Kinderen en leraren leren hun grenzen aan te geven, werken aan hun zelfbeeld en hun communicatieve vaardigheden. De scholen zetten hier bijvoorbeeld hun LOB-gelden voor in. Maar scholen doen dat ook via “moderne vakken”, waarin ze bijvoorbeeld aandacht besteden aan sociale weerbaarheid en mindfulness.

Andere opvoeders

Samenwerken school en voetbalclub

Basisschool de Bongerd, SV Terwolde en Stimenz (schoolmaatschappelijk werk) werken in 2019 samen om het gedrag van moeilijke jongens aan te pakken. De school besteedt aandacht aan de weerbaarheid van alle kinderen in de klas, de voetbalclub pakt de moeilijke jongens aan. Stimenz ondersteunt. De samenwerking tussen deze drie partijen is hierdoor blijvend versterkt.

Samennetwerk

Sinds 2019 werken alle intern begeleiders van de basisscholen in de Gemeente Voorst met samenwerkingsverband IJssel-Berkel, Stimenz (schoolmaatschappelijk werk) en de gemeente samen in het Samennetwerk. Hier wisselen ze kennis en ervaring uit waarmee ze het ontstaan van problemen voorkomen. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld het programma Bouw! en de Plusklas.

Hoogbegaafde kinderen

Scholen uit de hele gemeente en van alle schoolbesturen werken in 2019 samen aan de ontwikkeling van een gezamenlijk programma voor hoogbegaafde kinderen. Dit wordt Plusklas. Zo krijgen deze kinderen, ook in 2020, onderwijs dat bij hen past, zodat zij zich goed kunnen ontwikkelen.

Klusklas

Basisschool de Kopermolen en het Zone college werken samen aan een Klusklas. Een initiatief om kinderen extra praktijkuitdagingen te geven naast hun reguliere schoolwerk.

Onderwijsconferentie

De gemeente organiseerde de onderwijsconferentie in 2019. Hier ontmoeten docenten, directeurs en zorgmedewerkers uit de hele gemeente elkaar en volgen verschillende workshops. Onder meer een workshop van het CJG over de raakvlakken tussen zorgpartijen, scholen en het CJG. De professionals in de workshop bespreken hoe ze graag samenwerken. De volgende onderwijsconferentie is in 2022 (in 2021 uitgesteld vanwege corona).

Streefbeeld 1

Een warme overdracht

Alle kinderopvanglocaties in de Gemeente Voorst gebruiken dezelfde vorm voor de (warme) overdracht van kinderen die naar het basisonderwijs gaan. De gemeente, kinderopvang en basisscholen bedenken hoe deze vorm eruit moet zien. Scholen en de kinderopvang werken inmiddels via de nieuwe werkwijze en het nieuwe formulier. De partijen ervaren de manier van werken als prettig. Door de coronacrisis is het nog niet gelukt om scholen naar de opzet van het formulier te laten kijken.

LOB-gelden

Alle basisscholen in de gemeente Voorst kunnen jaarlijks geld aanvragen bij de gemeente om naar eigen inzicht te besteden aan preventieve activiteiten op school. Deze activiteiten kunnen voorkomen dat later zwaardere jeugdhulp wordt ingezet. Dit geld wordt bijvoorbeeld gebruikt voor de Plusklas, extra bewegingsonderwijs of trainingen sociale weerbaarheid.

Soepele overgang van basis- naar middelbare school

Sinds eind 2020 werken basisscholen en middelbare scholen beter samen met de Gemeente Voorst om de overgang van PO naar VO zo soepel mogelijk te maken. Soms vallen kinderen in de 1e of 2e klas van het middelbaar onderwijs uit. Als de kinderen in groep 7 & 8 (andere) begeleiding krijgen, kunnen we misschien voorkomen dat ze uitvallen. Het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs wisselen hun expertise uit om zo kinderen beter te kunnen helpen.

Voortijdige schoolverlaters

De gemeente werkt beter intern samen en beter samen met het Regionaal meld- en coördinatiecentrum (RMC) om te zorgen dat jongeren die voortijdig (dreigen) te stoppen met school terecht komen op de plek die het beste bij hen past. Dat kan op school zijn of op een werkplek.

Streefbeeld 2

We hebben een gezonde leefstijl

2.1 We bewegen voldoende

2.2 We eten gezond

2.3 We gaan verstandig om
met het gebruik van alcohol,
drugs, games, social media,
roken, voeding

Streefbeeld 2

De preventieve uitdagingen

2.1 We bewegen voldoende

Beweging draagt bij aan een fit lichaam en een opgeruimde geest. Sommige mensen vinden bewegen leuk, andere vinden het minder vanzelfsprekend. Jong geleerd is oud gedaan. Daarom stimuleren we kinderen om voldoende te bewegen. We zorgen ervoor, dat zowel de ruimtelijke als de sociale omgeving van kinderen hen aanmoedigt om te bewegen. Dat vereist zowel creativiteit in het verleiden van kinderen om te gaan bewegen, als in de inrichting van onze openbare ruimte. Op onze scholen willen we voldoende bewegingsonderwijs bieden, zowel in als buiten het gymlokaal. Op school bereik je immers alle kinderen.

Wij willen in onze samenleving heel graag dat ieder die dat wil, kan sporten. Geld, mobiliteit en psychische of fysieke gezondheid vormen geen sta in de weg voor mensen om te kunnen sporten. Onze faciliteiten, qua locaties, regelingen en ondersteuning, richten we zo in dat sporten voor alle mensen toegankelijk is.

2.2 We eten gezond

Gezond eten is naast voldoende beweging de tweede pijler onder een gezonde leefstijl. We vinden het belangrijk dat we in onze samenleving zoveel mogelijk kennis hebben over gezonde voeding. Zo kunnen we voor onszelf en voor onze kinderen bewuste keuzes maken. Gezond eten willen we voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk maken. Soms is het aanbod er eenvoudigweg niet. En soms is het aanbod te duur voor grote groepen mensen. We vinden het belangrijk dat gezonde voeding bereikbaar en betaalbaar is voor ons allemaal.

2.3 We gaan verstandig om met het gebruik van alcohol, drugs, games, social media, roken, voeding

Middelengebruik is van alle tijden en regelmatig duiken nieuwe middelen op. We willen dat het in de Voorster samenleving normaal is om het gesprek te voeren over alle verleidingen die wij ervaren. Niet om met het vingertje naar elkaar te wijzen, maar juist om te bevestigen dat verleidingen bij het leven horen. Binnen een dergelijke omgeving draagt het voeren van het gesprek bij aan de bewustwording van (mogelijk negatieve) gevolgen van middelengebruik.

Alcoholgebruik is stevig ingeburgerd in onze samenleving. Veel ouders geven, bedoeld of onbedoeld, hun kinderen het beeld dat het drinken van alcohol normaal is en er bij hoort. We willen bereiken dat ouders hun kinderen het goede voorbeeld geven. Wat het goede voorbeeld is, vult iedereen voor zichzelf in en kan onderwerp van het gesprek zijn dat we met elkaar voeren.

We willen bereiken dat jongeren die beginnen met drinken hun alcoholgebruik in de hand kunnen en durven houden. Dat vereist jongeren die sterk in hun schoenen staan. Daarvoor is het nodig dat we er over praten met elkaar, zonder dat we oordelen en voor onze jongeren de norm bepalen. Hetzelfde geldt voor het experimenteren met andere middelen dan alcohol. De meeste jongeren hebben een gezonde drang om te experimenteren. De een gaat daar verder in dan de ander. We willen liever dat jongeren hierin voor zichzelf bewuste keuzes maken, dan dat zij in het geniep experimenteren. Als we willen komen we namelijk toch wel aan middelen, binnen of buiten ons dorp en de gemeentegrenzen.

Streefbeeld 2

Hoe staat preventie ervoor in de Voorster samenleving

Beleid en ambities

De gemeente evalueerde het gezondheidsbeleid 'Vitaal Voorst'. De afgelopen jaren zocht het sociaal domein steeds meer samenwerking met het fysieke domein, externe partners, betrokken partijen en inwoners om preventief te werken aan een vitaal Voorst. In het meerjarenbeleidskader van het sociaal domein zijn de ambities van het Sport- en beweegbeleid en het Gezondheidsbeleid in het nieuwe Meerjarenbeleidskader samengevoegd onder het thema Gezondheid. Samen met de samenleving maakt de gemeente plannen voor een lokaal preventie akkoord. De coronacrisis kan zorgen voor een nieuwe doelgroep met gezondheidsrisico's. De gemeente stimuleert samenwerking met partijen om deze doelgroep beter te bereiken.

Gezonde leefstijl

Blijvend in ontwikkeling als integrale ambitie

- De gemeente werkt vanuit meerdere domeinen aan de overkoepelende ambitie van gezondheid. Ook stimuleert de gemeente de komende jaren het denken vanuit 'gezondheid en gedrag' in plaats van 'ziekte en zorg'. Dit vraagt om een meer integrale benadering.
- Zowel intern als extern werken partijen samen aan preventie op gebied van gezondheid door aandacht te creëren voor bewegen, sporten en gezonde leefstijl.
- Samenwerking tussen sociaal en fysiek domein leidt bijvoorbeeld tot de aanleg van klompenpaden, het vervangen van ongezonde loden leidingen en aandacht voor gezondheid bij de inrichting van de openbare ruimte (fietspaden, trappen, beweegplekken). Professionals zoeken vaker samenwerking en vinden elkaar makkelijker.
- Er ontstaat steeds meer aandacht voor het bereiken van mensen die niet kunnen of willen sporten (onderdeel van inclusie). Het vraagt samenwerking tussen sport, zorg, gemeente en inwoners om hier succesvol in te zijn.
- De gemeente onderzoekt hoe de gezondheidsverschillen tussen mensen met een hoge en lage Sociaal Economische Status kleiner kunnen worden. Samenwerking met verschillende partijen binnen gezondheidszorg en op gebied van werk en inkomen is hiervoor essentieel. In de regio komt er integrale aandacht voor de gezonde leefstijl van kwetsbare ouderen in samenwerking met zorgverzekering ENO.
- Scholen onderzoeken de mogelijkheden om problemen bij jongeren door de coronacrisis aan te pakken, voordat de problemen bij jongeren heel groot zijn geworden.
- In de samenleving werken onder andere huisartsen, welzijnswerkers, maatschappelijk werkers, GGD en Verian vanuit positieve gezondheid. De focus ligt daarbij op wat iemand wel kan, in plaats van wat er niet kan. Deze organisaties kunnen zich vinden in deze visie, passen hun werkprocessen hierop aan en werken samen. Ze vragen van de gemeente om zich aan te sluiten bij de beweging. De gemeente heeft de beweging nog niet omarmd.

Nationaal Preventieakkoord

De Rijksoverheid lanceerde in 2019 het Nationaal Preventieakkoord. De gezondheid van heel veel Nederlanders kan verbeteren door roken, overgewicht en problematische alcoholgebruik aan te pakken. De gemeente heeft plannen om samen met diverse partners een lokaal preventie akkoord op te stellen. Samen werken ze aan diverse thema's om een gezonde leefstijl bij onwoners mogelijk te maken. De gemeente coördineert het

Streefbeeld 2

preventieakkoord en verbindt partners en projecten aan elkaar die over dezelfde thema's gaan. Zo werken partijen beter samen en hebben de projecten meer effect.

Samenwerking gemeenten en zorgverzekeraar

De gemeente Voorst werkt samen met Eno Zorgverzekeraar op het gebied van preventie. Deze samenwerking komt voort uit de afspraken die de Vereniging Nederlandse Gemeenten en Zorgverzekeraars Nederland samen maakten. In de samenwerking creëren de gemeente en ENO een nieuw aanbod op het gebied van gezonde leefstijl. Zo startte In 2020 'Cool 2be Fit' vanuit een cofinanciering met ENO. Er doen nu 11 kinderen mee en de resultaten lijken goed. Het gewicht van de jongeren neemt af en hun psychisch welbevinden neemt toe. Een team van verschillende experts ondersteunt kinderen op verschillende fronten. In 2021 willen we Cool 2b fit verlengen, meer kinderen bereiken en zorgen dat het zelfstandig loopt zonder steun van ENO en de gemeente. Met het uitbreiden van Cool 2be fit werkt de gemeente aan het bereiken van jongeren van 12-16 jaar. Voor hen is geen goed aanbod en ze zijn moeilijk te bereiken. Het project om de leefstijl voor mensen met diabetes te verbeteren is nog niet gestart. De samenwerking tussen ENO en de gemeente komt stap voor stap tot stand.

ENO contracteerde geen aanbieders voor de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI). Deze interventie is landelijk opgenomen in het basispakket van de zorgverzekering. ENO probeert een gezonde leefstijl op andere manieren lokaal te stimuleren en aan te pakken.

JOGG en Gezonde-schooladviseur

In zes jaar Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) voerde de gemeente verschillende campagnes gericht op het verlagen van overgewicht bij jongeren en het stimuleren van de samenleving om daarin initiatieven te ontwikkelen. Eind 2020 is JOGG overgegaan op de community fase. In deze fase neemt het initiatief van de gemeente af en laat de gemeente het initiatief langzaam bij de samenleving. En dat werkt. Sportverenigingen hebben meer aandacht voor gezonde voeding tijdens sportevenementen, supermarkten zijn zich bewuster van hun rol, scholen investeren in gezonde kantines. Er is voor de verschillende partijen nog wel een aanspreekpunt binnen de gemeente voor advies of vragen. Ook de Gezonde-schooladviseur blijft aanwezig voor advies en geeft bijvoorbeeld smaaklessen op scholen. Als scholen aan de slag willen met het vroegtijdig stimuleren van een gezonde leefstijl dan kunnen ze terecht bij de gezonde schooladviseur. Sommige scholen doen dit uit zichzelf. Veel scholen zijn, zeker nu in de Coronaperiode, erg druk met hun kerntaken en koppelen terug niet veel tijd te hebben voor preventie en vroegtijdige signalering.

Met een gezonde leefstijl aan het werk

Klantmanagers van de gemeente helpen mensen bij het vinden van werk. Soms kunnen mensen hun werk niet goed uitvoeren als gevolg van een slechte gezondheid of het gebruik van middelen. De klantmanagers zijn hierop alert en weten hoe ze dit bespreekbaar kunnen maken in hun gesprekken. Als het nodig is, verwijzen de klantmanagers mensen door naar hulpverleners.

Overige acties voor gezonde leefstijl

- **Gezonde kantine:** de kantine van Voorster Hockeyclub (VHC) Twello werd eind 2017 als tweede kantine in Nederland bekroond tot Gouden Sportkantine en is nog steeds een voorbeeld voor veel sportverenigingen. VHC heeft daarnaast de competitie 'Wie heeft het leukste fruitgerecht in de rust (met foto's)'.

Streefbeeld 2

- **Fruitouders:** de Twellose Zwem- en Poloclub Proteus zet fruitouders in. Zij delen voor, tijdens of na een wedstrijd gezonde snacks uit. Kinderen eten zo gezonde tussendoortjes op wedstrijddagen. En ze krijgen meer kennis over gezonde voeding.
- **Gezond eten kinderopvang:** de projectgroep 'Gezonde kinderen zijn blij kinderen' wil met de kinderopvang aan ouders het goede voorbeeld geven. Ze willen op een positieve manier laten zien dat kinderen blij worden van gezonde voeding. Ze zoeken samenwerking met de GGD en de ambassadeur sport en bewegen van de gemeente Voorst. Ideeën zijn onder andere een moestuin. Aandacht voor gezond eten is vervlochten in het dagelijkse werk van de kinderopvang.
- **Samen een moestuin:** zelf groente kweken. Dat gaan de kinderen van verschillende scholen in de gemeente Voorst doen in hun eigen moestuin op school. Door een moestuin bij te houden leren kinderen over gezond eten. Wat is dat en wat heb je er voor nodig om zelf groente te kweken? Met ondersteuning van vrijwilligers werken de kinderen in de tuin, leren ze er gerechten van bereiden en maken ze kennis met het eten van diverse groenten en fruit. Dit staat onder druk door corona.

Bewegen en sporten

Voorster Sportakkoord

De Gelderse Sportfederatie en de gemeente Voorst stellen in 2019 en 2020 met vele maatschappelijke partners in onze samenleving een Voorster Sport- en Beweegakkoord op. Preventie is hierin een belangrijk thema. De thema's zijn: 1) Inclusief sporten: dichtbij en toegankelijk; 2) Vitale sportaanbieders: oog voor elkaar; 3) Vaardig in bewegen: buurt, onderwijs en sport; 4) Topsport die inspireert: het goede voorbeeld. Voor de opstart van de uitvoering is er in 2020 en 2021 een budget van € 20.000,- per jaar en extra ondersteuning van een Adviseur Lokale Sport. Tijdens de Coronacrisis hebben er enkele activiteiten plaatsgevonden voor jongeren (bijvoorbeeld in de vakanties) om ze iets actief te bieden. Verder heeft Corona wel een remmende werking gehad om de uitvoering van de afspraken en activiteiten uit het Voorster Sportakkoord.

Tijdsdruk sportverenigingen

Voor de meeste sportverenigingen blijkt dat tijdsdruk een grote rol speelt. De capaciteit van de vrijwilligers komt ten goede aan het runnen van de vereniging en alles wat daar bij komt kijken, inclusief een aantal extra ambities als Rookvrije accommodatie, Open vereniging en Gezonde kantine. Veel komt op de schouders van dezelfde vrijwilligers. Dit past ook bij het beeld van de analyse van Voorst onder de Loep, Vrijwilligers onder druk.

Jeugdfonds Sport

Het Jeugdfonds Sport en Cultuur is een landelijke organisatie die zich inzet om kinderen te ondersteunen die, door het ontbreken van financiële middelen bij de ouders, niet bij een sportvereniging kunnen sporten. Ouders kunnen een bijdrage aanvragen voor de sportkosten van hun kind. In de gemeente Voorst geldt dit op het moment alleen voor sport, niet voor culturele activiteiten. In 2020 zijn 63 aanvragen gedaan. Dat lag lager dan het jaar ervoor, vermoedelijk door corona. Er komen aanvragen binnen direct van ouders (bijvoorbeeld na een artikel in de krant of een berichtje op sociale media), maar ook via organisaties zoals Vluchtelingenwerk en door verwijzingen van sportverenigingen. Steeds meer verenigingen zijn bekend met het Jeugdfonds Sport.

Streefbeeld 2

Aangepast sporten

Nu het regionale onderzoek is afgerond naar aangepast sporten, is de ambitie geformuleerd dat iedereen naar behoefte kan sporten. In het kader daarvan is er in 2019 een buurtsportcoach aangepast sporten in onze gemeente gestart. De coach kijkt naar de wensen van mensen. Ook kijken ze waarom het mensen niet lukt om bij een vereniging te sporten. Sporters, sportverenigingen en hulpverleners weten de buurtsportcoach steeds beter te vinden. De buurtsportcoach zoekt naar manieren om haar zichtbaarheid te vergroten, zodat mensen haar makkelijker vinden met vragen. Nu doet ze dat vooral via het Voorster Nieuws, Voorstactief, facebook en Kijkindekernen. Langzaam weten vooral hulpverleners haar beter te vinden. Ook werkt ze in de regio samen met andere buurtsportcoaches voor sporten met een beperking om kennis uit te wisselen, maar ook als plek waar mensen een hulpmiddel kunnen lenen om een sport uit te proberen. Sinds 2021 is er een ambassadeur aangepast sporten: Alex. In 2021 organiseert ze een deskundigheidstraining inclusief sporten voor sportaanbieders en mensen met een verstandelijke beperking.

Overige preventieve acties op bewegen

- **Beweegblog:** eens per maand schrijft de buurtsportcoach van Mens en Welzijn zijn 'beweegblog'. Hiermee geeft hij voorlichting over bewegen in de breedste zin van het woord. Zijn blog is te lezen in het Voorster Nieuws en wordt ook digitaal breed gedeeld en gelezen.
- **Beweegposter:** de buurtsportcoach van Mens en Welzijn maakt een beweegposter voor ouderen en verspreid tijdens de Coronacrisis. Hierin worden middels foto's en uitleg oefeningen voorgedaan die ouderen thuis kunnen doen om in beweging te blijven. Er staan ook concrete tips en adviezen op.
- **Zwemouders:** de Twellose Zwem en Poloclub Proteus biedt ouders van sportende kinderen de mogelijkheid om te zwemmen tijdens de training van hun kind. Zo sporten zij ook en zitten ze niet stil in de kantine. Vanwege corona is er helaas weinig gezwommen.
- **Vorst Actief on Tour:** het Team Voorst Actief on Tour laat met gratis sport- en beweegactiviteiten in alle dorpen meer basisschoolkinderen bewegen. Tijdens deze activiteiten worden deelnemers voorzien van water en gezonde snacks. Met het sportaanbod proberen zij de drempel naar een lidmaatschap van sportverenigingen te verkleinen. Vanaf 2020 organiseren zij ook activiteiten voor jongeren van 13 tot 18 jaar in samenwerking met Veluws college en Zone college. Dit is geen makkelijke doelgroep om te bereiken voor activiteiten. Voorst Actief on Tour onderzoekt hoe ze de jongeren beter kunnen bereiken. Zodat jongeren beter weten dat de activiteit er is.
- **Fitte bedrijven:** de gemeente spreekt met de Gelderse Sportfederatie samen werkgevers te stimuleren een bijdrage te leveren aan de gezondheid van hun werknemers en ze te ondersteunen waar dat kan. De gemeente zoekt bedrijven die mee willen doen. Dit project komt in de plaats van Nog Fitter en Vitaler.
- **Duofiets:** Mens en Welzijn heeft een duofiets waarmee iedereen die niet (meer) in staat is alleen te fietsen, samen met een ander kan fietsen. Zo bewegen mensen meer en ontmoeten ze anderen. De fiets is beschikbaar sinds najaar 2020. Vanaf voorjaar 2021 werft Mens en Welzijn actief nieuwe gebruikers van de fiets. Nu wordt de fiets vooral gebruikt door stellen van hetzelfde gezin. Mens en welzijn werkt aan een plan om ook ouderen die alleen zijn gebruik te laten maken van de fiets.
- **Hardlooptraining voor kinderen:** sommige kinderen sporten weinig. Sommige kinderen zijn niet goed in sport. Aan deze kinderen biedt De Boog fysiotherapie een (hard)looptraining aan. Tijdens de training kijken de therapeuten naar hoe kinderen bewegen en maken ze een plan. Aan de hand van dit plan werken ze aan de conditie, aan de coördinatie en doen ze krachttraining. Door veel spelletjes te doen en plezier te maken leren kinderen beter bewegen. Dit staat even stil vanwege corona.

Streefbeeld 2

- **Leuk bewegen:** Stichting de Koepel rouleert, als beheerder van gymzalen, speel- en sportmateriaal in containers, de zogenoemde Mobiez, langs gymzalen en sporthallen, zodat basisscholen met een gymdocent kunnen deze gebruiken om de kinderen te stimuleren meer te bewegen. In de Mobiez zitten bijvoorbeeld circusfietsen, turnmatten, judomatten, skateboards en basketbalsets. De coaches van Voorst Actief en Tour gebruiken de materialen bij slecht weer ook om binnen leuke activiteiten aan te kunnen bieden. De Mobiez kunnen beter gebruikt worden na een training en daar hebben basisscholen om verzocht. Dit staat even stil vanwege corona.
- **Klompenspaden:** vrijwilligers, de gemeente en Landschapsbeheer Gelderland maken wandelroutes door de hele gemeente. De routes rond Twello, Terwolde, Nijbroek en Teuge sluiten op elkaar aan en vormen 1 groot wandelnetwerk. In Nijbroek is een speciaal kidsklompepad met aandacht voor spelen, natuureducatie over het lokale landschap en het stimuleren van de zintuiglijke ervaring. Het wandelnetwerk van klompenspaden breidt zich uit met plannen voor nieuwe paden.
- **Onderzoek verbouwing zwembad:** het onderzoek is afgerond. De uitkomst is dat er kleedkamers en een bad bij moeten om iedereen op een veilige en goede manier kunnen laten zwemmen. Zo hoeven minder validen bijvoorbeeld kortere afstanden af te leggen naar het zwembad worden 'drempels' weggenomen om te kunnen bewegen. Gemeente en de Schaeck zetten de volgende stap met een haalbaarheidsonderzoek. Door corona staat dit voorlopen "on hold".
- **Fiets op 1:** De gemeente stimuleert fietsen door in de aanleg van de openbare ruimte rekening te houden met fietsers. Door veel ruimte voor fietsers op de wegen. Door goede voorzieningen voor het stallen van de fiets. En door de aangelegde snelfietsroute.
- **Trailrun & beweegplek:** Een groep inwoners nam het initiatief voor een beweegplek en trailrun in het dorp Voorst. Ze werken aan een project plan en zoeken naar een geschikte plek. De gemeente ondersteunt hen hierbij. De bedoeling is om de plek in 2022 te openen. Inwoners kunnen dan gebruik van maken als ze zin hebben. Ook is de beweegplek een aanleiding om elkaar te ontmoeten.
- **OldStars Tennis:** Mens en Welzijn ondersteunde het starten van een tennisgroep voor ouderen bij TC de Schaeck. Sinds 2020 komen ruim 10 deelnemers wekelijks bij elkaar.
- **Journalgymnastiek:** Mens en Welzijn maakte een poster om mensen te stimuleren om te bewegen tijdens het kijken van het journaal.

Verstandig omgaan met verslavende middelen

Het Drankakkoord

In 2020 kreeg het lokaal drankakkoord vorm en inhoud en stelden de voorlopers de eerste acties op. Deze partijen spreken een aanscherping af van de doelen van Voorst onder de Loep. De partijen willen bereiken dat jongeren en volwassenen de keus kunnen en durven maken om geen alcohol te drinken. Zo kan iedereen gezond leven en groeien onze jongeren op met veilig alcoholgebruik. Een van de doelen van het Drankakkoord is dat betrokken partijen deze doelen gezamenlijk nastreven en zich daarin bewust zijn van elkaars rol en belangen. Iedere deelnemende partij werkt acties uit binnen de eigen organisatie.

- **Ouderavonden:** Tactus organiseert ouderavonden om ouders bewust te maken van hun eigen invloed op de kinderen en voorbeeldgedrag. De avonden gaan over drinken (zien drinken, doet drinken) en gamen/social media (scherm de baas).
- **In gesprek met jongeren over verleidingen:** Tactus gaat op verschillende manieren met jongeren in gesprek over verleidingen. De organisatie geeft voorlichting op de twee middelbare scholen in Voorst over social media, gamen, alcohol en middelen. Tactus voert individuele gesprekken met kinderen die problemen ervaren met bijvoorbeeld gamen en middelengebruik. Nu zijn dat 6 kinderen en in de loop van 2021 waarschijnlijk meer. Tot slot is er de Tactus-advieslijn waar mensen vragen kunnen stellen over bijvoorbeeld gokken, middelen- en beeldschermgebruik.

Streefbeeld 2

- **Dat FIX ik:** de gemeente ontwikkelt een eigen Voorster campagne 'Dat FIX ik' met eigen vormgeving en merknaam. De campagne komt voort uit de landelijke NIX18 campagne. Partners kunnen 'Dat FIX ik' ook gebruiken voor andere leefstijlinterventies.
- **Jongerencontract:** de gemeente stuurt ieder jaar brugklassers en hun ouders een brief met daarbij een 'niet-roken-/geen-alcoholcontract' om te ondertekenen en terug te sturen. Op veel scholen is dit een jaarlijks terugkerend onderdeel van de les.
- **We bellen je ouders:** als jongeren regelmatig te veel drinken of drinken terwijl ze nog geen 18 zijn, belt Pampus met de ouders. De stichting gaat met de ouders in gesprek over het gedrag van hun kinderen. Zo zijn ouders beter op de hoogte van het drankgebruik van hun kinderen. En kunnen ze hun kind stimuleren om minder alcohol te gebruiken. Uiteraard is dit door de horecasluiting tijdens de coronacrisis nog zeer beperkt in praktijk gebracht.
- **Ambtenaren geven het goede voorbeeld:** Het sociaal domein en de Ondernemingsraad van de gemeente Voorst onderzoeken of het intern alcoholbeleid voor eigen personeel tijdens (afscheids)gelegenheden voldoende verantwoord is en past het beleid en de uitvoering daarvan zo nodig aan.
- **Gezamenlijke leerlijn:** Tactus, het Zone College en het Veluws College werken aan een gezamenlijke leerlijn over middelen- en beeldschermgebruik.
- **Uitdaging 40 dagen geen alcohol:** de gemeente Voorst en de GGD herhalen de actie 'Ik pas'. Daarmee dagen ze volwassenen uit om 40 dagen geen alcohol te drinken en te merken wat dat met hun lichaam doet. Het is een onderdeel van de Dat FIX ik! campagne. Er is een advertentie in het Voorster Nieuws geplaatst hiervoor.
- **Wie krijgt de boete:** de gemeente, Peco en Pampus werken samen en onderzoeken hoe alcoholgebruik door minderjarigen vermindert. Ze onderzoeken hoe ze individuen die zich niet aan de regels houden een boete kunnen geven, niet de organisatie (als deze alles in het werk stelt om alcoholgebruik onder de 18 jaar te voorkomen). Het blijft belangrijk dat uitgaan gezellig is voor iedereen. Ook werken Peco en Pampus samen met Halt, zodat zij op feesten zichtbaar zijn. Door de coronacrisis heeft dit stilgelegen.
- **Voorlichtingsavond Carnavalsvereniging Circus Voorst:** Carnavalsvereniging Circus Voorst heeft een idee om een voorlichtingsavond te organiseren voor leden en hun ouders. De vereniging heeft ongeveer 90 leden die allemaal onder de 25 jaar oud zijn. Bij carnaval hebben ze gemerkt dat harddrugsgebruik grote gevolgen heeft. Ouders reageren verontrust op het gebruik wat ze ook bespraken met de vereniging. De voorlichtingsavond stond gepland, maar staat door corona "on hold".
- **Vetste feest:** scholen en Voorst onder de Loep werken aan een gezonde schoolomgeving en aan het vetste feest zonder alcohol. Dit staat stil vanwege Corona.
- **Na het sporten geen alcohol:** SV CCW Wilp voert stapsgewijs een Gezonde kantine in. Ze bieden gezonde voeding aan en stimuleren verantwoord alcoholgebruik en geen alcoholgebruik door minderjarigen. Belangrijke punten zijn de communicatie met leden en de inkomsten voor de vereniging. Door het uitbreken van het coronavirus en de lockdown staat dit stil. De financiën van sportclubs staan onder druk.
- **Wat is de norm:** SJW Peco past namen van hun acties aan zodat blijkt dat alcohol drinken niet de norm is. Daarnaast stimuleert Peco de populariteit van een rolmodel voor 18-plussers dat goed omgaat met alcoholgebruik en sluit met de communicatie hierop aan.

Rookvrije generatie

In 2020 hebben veel gesprekken plaatsgevonden over allerlei plekken binnen de gemeente die rookvrij worden: speelveldjes (borden met rookvrij locatie), nieuwe gemeentehuis en alle gemeentelijke gebouwen (gymzalen, Sporthal Jachtlust) Zwembad De Schaeck heeft een groot deel van haar locatie rookvrij gemaakt. Organisaties en verenigingen die het lastig vinden om dit te communiceren aan hun bezoekers willen we passende ondersteuning bieden. Roken op schoolpleinen is vanaf augustus 2020 door de Rijksoverheid verboden.

Streefbeeld 3

De kwaliteit van leven in al onze kernen is goed

“Bruisende dorpen”

3.1 In ieder dorp zijn voldoende woningen beschikbaar die passen bij de behoefte van de inwoners

3.2 In ieder dorp is een rijk verenigingsleven en zijn er voldoende mensen die initiatief nemen en helpen

3.3 De kernen en het buitengebied zijn bereikbaar, toegankelijk en veilig

Streefbeeld 3

De preventieve uitdagingen

3.1 In ieder dorp zijn voldoende woningen beschikbaar die passen bij de behoefte van de inwoners

We willen dat onze dorpen leefbaar blijven. Jongeren zijn belangrijk voor het verenigingsleven. Het is echter niet altijd duidelijk of jongeren zelf in het dorp willen of kunnen blijven wonen. We willen de woonwensen goed in beeld brengen en het woningaanbod daar zoveel mogelijk bij aan laten sluiten. Het is belangrijk in ieder dorp voldoende woningen te bieden aan starters die er willen blijven wonen. Voor ouderen geldt dit ook. Er zijn te weinig koopwoningen geschikt voor ouderen en ook de noodzakelijke voorzieningen zijn niet altijd aanwezig of op ouderen ingericht. Om flexibel op de woonbehoeften in te kunnen spelen is er ruimte nodig voor kleinschalige initiatieven en eventueel experimentele woonvormen. Ook is intensieve samenwerking nodig tussen inwoners, gemeente en maatschappelijke organisaties zoals woningcorporatie IJsseldal Wonen.

3.2 In ieder dorp is een rijk verenigingsleven en zijn er voldoende mensen die initiatief nemen en helpen

Demografische veranderingen leiden onontkoombaar tot een afname van het aantal mensen in de kleine kernen. Met dat gegeven in ons achterhoofd streven we als Voorster samenleving naar een zo bloeiend mogelijk verenigingsleven. Waar voorzieningen vanwege economische processen langzaam verdwijnen uit dorpen, kunnen er nieuwe initiatieven voor in de plaats komen. Vaak zijn deze nieuwe initiatieven afhankelijk van mensen in het dorp die de kar trekken en er gezamenlijk de schouders onder zetten. In de Voorster samenleving hebben we deze trekkers hard nodig. We koesteren en ondersteunen hen dan ook volop.

Omdat het initiatief van kartrekkers en inwoners cruciaal is, is het belangrijk dat de gemeente zoveel mogelijk met hen meedenkt en initiatieven waar mogelijk ondersteunt. De gemeente wil de komende jaren werken aan het financieel en praktisch ondersteunen van initiatiefnemers. Als de gemeente zelf plannen maakt of acties opzet, voelen inwoners zich geïnformeerd en betrokken.

Op dit moment staat de groep mensen die de formele posities bekleden, bijvoorbeeld in de besturen, onder druk. Velen van ons willen wel bijdragen door vrijwilligerswerk te doen, maar liever niet structureel en zonder bestuursverantwoordelijkheid te dragen. We kunnen meer inzet van mensen genereren als het haalbaar is voor mensen om bij te dragen aan maatschappelijke initiatieven, verenigingsleven of andere activiteiten in het dorp. We moeten dan wel onze inzet flexibeler kunnen leveren. Dat vereist dat we het vrijwilligerswerk op een nieuwe manier organiseren.

3.3 De kernen en het buitengebied zijn bereikbaar, toegankelijk en veilig

Voorzieningen in de dorpen staan onder druk; dat maakt het belang van internet groter. Je kunt boodschappen online bestellen, een vergunning aanvragen bij het digitale loket van de overheid of via internet een kerkdienst bijwonen. Tegelijk raakt het leven steeds minder gebonden aan een fysieke vestigingsplaats. Het buitengebied wordt daardoor interessanter om te wonen en te werken. Dat vraagt om goede digitale verbindingen. Hoogwaardig internet is nodig voor bedrijfjes, studerende kinderen, maar bijvoorbeeld ook voor ICT-toepassingen in de zorg.

Fysieke verbindingen zijn net zo belangrijk als digitale. Voorzieningen die buiten de dorpen liggen, zoals winkels, scholen en bepaalde zorgdiensten, moeten goed bereikbaar zijn vanuit alle kernen van de gemeente Voorst. Dat vereist voldoende beschikbaarheid van collectief en openbaar vervoer in onze kernen.

Zichtbaarheid van wijkagenten creëert een gevoel van veiligheid in het buitengebied en in de kernen. We streven naar voldoende toezicht en handhaving op het platteland en in alle kernen. Zo voorkomen we veel kleine vormen van criminaliteit en verbeteren we de leefbaarheid.

Streefbeeld 3

Hoe staat preventie ervoor in de Voorster samenleving

Aanpak Corona Crisis

Tijdens de corona-crisis kwam de samenwerking rondom preventie in een versnelling. Dit om problemen als gevolg van de crisis te voorkomen of sneller te constateren en met oplossingen te komen. De coördinator Maatschappelijke Initiatieven van de gemeente, Voorst onder de Loep, Vrijwilligerscentrale, Mens en Welzijn en Kijk in de Kernen zijn via een Team Samenleving met elkaar verbonden. Dit heeft onder andere geleid tot:

- Een laagdrempelige verbinding met alle 12 kernen: alle kernen zijn verbonden door 1 a 2 (dorps-) contactpersonen. Hierin zitten ook afgevaardigden vanuit de dorpsbelangenorganisaties, de ouderenbonden en diaconieën van de kerken. Zij hebben een gezamenlijke WhatsApp groep genaamd 'Coronahulp gemeente Voorst'.
- Gezamenlijke pagina's in het Voorster Nieuws. Dit wordt in het voorjaar van 2021 nog steeds doorgezet via de wekelijkse #VorstVoorElkaar pagina.
- Initiatieven krijgen via Kijk in de Kernen een podium.
- In samenwerking met de gemeentelijke communicatieafdeling is er lokale invulling gegeven aan de 'Aandacht voor Elkaar' campagne. Dit gebeurde in de maand december 2020. De campagne heeft een succesvolle doorstart gekregen in het voorjaar van 2021. Tijdens de crisis ontstonden in alle dorpen veel mooie initiatieven waarin mensen naar elkaar omkijken in het kader van "aandacht voor elkaar". Zoals hulpkaartjes, berenjacht, kaartjes schrijven voor ouderen, puzzeltochten en muzikale optredens in zorgcentra.

Binnen de gemeentelijke organisatie was tijdens de eerste lockdown ook het Coördinatieteam actief, gestart vanuit het vakgebied WMO. Er vonden belondes plaats om inwoners te vragen hoe het met ze gaat. Inwoners waardeerden dit. Ondanks de pogingen van Voorst onder de Loep om juist in deze situatie binnen het sociaal domein integraal samen te werken en met de samenleving te kijken naar praktische en snelle oplossingen, lukte het niet om meer vakgebieden te betrekken. Zij verzorgden via hun eigen kanalen de terugkoppeling en de communicatie. Het coördinatieteam is inmiddels gestopt. Naast het Coördinatieteam ontstond een Corona Denktank. Zij beantwoorden vragen van ondernemers en inwoners over de coronamaatregelen. De Denktank is voorjaar 2021 nog steeds actief.

Integrale samenwerking

- Er is steeds meer afstemming tussen fysiek en sociaal domein binnen de gemeente over woningbouw, wonen en zorg en beschermd wonen. Dit draagt bij aan gezamenlijke visie en een verduidelijking van de opgave.
- **Platform ruimte:** in het fysiek domein hanteert de gemeente sinds 2019 een integrale aanpak richting initiatiefnemers, zodat inwoners weten waar ze aan toe zijn. Het Sociaal domein is hier bij betrokken en onderzoekt hoe dit vorm te geven.

Wonen en preventie

Gemeente en IJsseldal stemmen regelmatig af om na te denken en actielijnen uit te zetten op gebied van wonen en preventie.

- **Langer thuis wonen:** IJsseldal Wonen maakt, ondersteund door de gemeente, woningen 'levensloopbestendig'. Het betreft aanpassingen waar een bewoner gemak van heeft. Maatregelen die ervoor kunnen zorgen dat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen. In het project "opplussen" informeert IJsseldal haar oudere huurders over de mogelijkheid om langer in hun eigen huis te blijven wonen met kleine aanpassingen.

Streefbeeld 3

- **Passende woonvormen:** de gemeente denkt na hoe zij – binnen de (on)mogelijkheden van de woningmarkt – actief met dorpen aan de slag kunnen om op innovatieve en flexibele wijze te werken aan woonvormen voor jongeren en ouderen.
- **Betaalproblemen voorkomen:** tijdens de Coronacrisis heeft IJsseldal wonen actief met haar bewoners gecommuniceerd over mogelijkheden als mensen financieel krap komen te zitten. Er zijn, soms ook los van de coronacrisis, verschillende mogelijkheden om mensen met een laag inkomen te ondersteunen, zodat zij aan hun verplichtingen kunnen voldoen. IJsseldal Wonen gaat bekijken of bewoners hier voldoende bekend mee zijn.
- **Friendswoning:** in de gemeente zijn weinig betaalbare huurwoningen voor jongeren. Jongeren kunnen niet samen met vrienden een woning huren. IJsseldal Wonen verbouwt als proef een eengezinswoning in Twello, zodat drie vrienden er samen en toch apart kunnen wonen. De woning is in mei 2020 opgeleverd.
- **Jongerencontracten:** IJsseldal Wonen werkt op verschillende locaties met tijdelijke huurcontracten voor jongeren. Zij kunnen maximaal 5 jaar een starterswoning huren en verhuizen dan naar een nieuwe woning. Hierdoor blijven starterswoningen beschikbaar voor starters.
- **Seniorenwoningen beschikbaar voor iedereen:** woningstichting IJsseldal Wonen wil meer huurwoningen voor jongeren. IJsseldal Wonen verhuurt een deel van de seniorenwoningen die minder geschikt zijn voor of minder populair bij ouderen aan alle woningzoekenden.
- **Preventief inschrijven:** jongeren vanaf 18 jaar kunnen zich inschrijven bij een woningcorporatie. Weinig jongeren doen dat echter, terwijl er wel wachtlijsten zijn voor huurwoningen. De gemeente en IJsseldal besteden extra aandacht aan de voordelen van vroeg inschrijven via berichten op Facebook en in het Voorster Nieuws, zodat zij op het moment dat het nodig is, sneller aan de beurt zijn voor een woning.
- **Nieuwbouw:** IJsseldal Wonen realiseert in 2020/2021 nieuwbouwwoningen in Twello, Terwolde, Teuge en Nijbroek.
- **Experimentele woonvormen in de gemeente:** op de Fliegerhorst biedt de gemeente ruimte voor een experiment met vijf tijdelijke tiny houses. De locatie leent zich bij uitstek voor de duurzame en minimalistische leefstijl die past bij deze woonvorm.
- **Levensloopbestendig wonen:** in het centrum van Twello worden levensloopbestendige patiowoningen gebouwd die geschikt zijn om lang in te wonen ook als je niet meer goed ter been bent.
- **Informatie:** inwoners hebben vaak vragen rondom wonen. Hoe maak je een woning duurzamer? Of hoe kun je langer zelfstandig blijven wonen? Welke nieuwbouw komt er in Voorst? De gemeente wil inwoners helpen bij deze vragen.
- De gemeente organiseert bijeenkomsten waarbij inwoners informatie krijgen en vragen kunnen stellen over het verduurzamen van hun woning.

Bruisende dorpen

Dorpenplatform: twee keer per jaar komen bestuursleden van dorpsbelangenorganisaties, dorpscontactpersonen en medewerkers van de gemeente bij elkaar tijdens het Dorpenplatform om informatie uit te wisselen en elkaar te inspireren. Het laatste Dorpenplatform vond plaats op 25 november 2019 in het dorp Voorst. Door de coronacrisis is het niet mogelijk geweest om een fysiek dorpenplatform te houden. Wel staat de coördinator maatschappelijke initiatieven in intensief contact met de dorpscontactpersonen en de dorpsbelangenverenigingen. Hij is een verbindende schakel tussen de gemeente en de dorpen. Het volgende digitale dorpenplatform staat gepland voor het voorjaar 2021.

Jaarkalender dorp en gemeente

Soms doet de gemeente meerdere projecten tegelijk in een dorp. Terwijl het dorp daar niet op voorbereid is. De gemeente overvraagt dan onbedoeld de belangenverenigingen. Andersom spelen er in het dorp soms ideeën of initiatieven waar de gemeente niet vanaf weet. Afstemming tussen de gemeente, de dorpsambtenaren en de belangenverenigingen is daarom belangrijk. Een jaarkalender kan daarbij helpen. De gemeente en de dorpsambtenaren vullen de kalender vanaf het jaar 2022 in.

Streefbeeld 3

Ieder dorp een dorpsplan

De gemeente moedigt dorpen aan om een eigen dorpsplan te maken. Zo kan de gemeente beter aansluiten bij de prioriteiten en keuzes van de dorpen zelf. Dit is de huidige stand van zaken:

- In Teuge is de Kansenkaart Teuge afgerond.
- In Nijbroek werkt het dorp aan de uitvoering van de visie Polder Nijbroek.
- In Voorst werkt de gemeente samen met de stuurgroep 'Verder met dorp Voorst'
- Dorpsbelangen Terwolde, de dorpscontactpersoon, de coördinator maatschappelijke initiatieven en Spectrum onderzoeken samen de mogelijkheid voor een 'Dorpendeal' gericht op betere samenwerking rondom de inzet van maatschappelijk vastgoed.
- Wilp-Achterhoek heeft een gedeelde (integrale gebieds)visie op de toekomst van het dorp, ook in relatie tot ontwikkelingen zoals de verbreiding van de A1. De gemeenteraad nam een motie aan om het initiatief van dorpsbelangenorganisatie ABWA te ondersteunen.
- Posterenk is het proces gestart tot het maken van een Dorpsvisie. Zij krijgen begeleiding van de DKK Gelderland.

Proces op subsidies vereenvoudigd

De afdeling sociaal domein van de gemeente zet subsidies gericht in op doelen van de samenleving en maakt de regels rondom subsidies eenvoudiger. Het college besluit in 2020 om het proces voor verlening van structurele subsidies van bescheiden omvang te vereenvoudigen. Zo hoeven verenigingen voortaan niet meer elk jaar een nieuwe aanvraag te doen.

Door of met inwoners

- **Woonplannen met dorpen:** In Voorst, Bussloo, Wilp, Wilp-Achterhoek en Posterenk onderzochten inwoners de woonbehoefte in hun dorp. Gemeente en inwoners zitten samen aan tafel om te kijken hoe we de dorpen bruisend kunnen houden.
- **Nieuwbouw in de gemeente:** op verschillende plekken in onze gemeente wordt in samenwerking met de dorpen gewerkt aan de voorbereiding van nieuwbouw. Hierbij is aandacht voor betaalbaarheid van wonen en de verschillende behoeften van inwoners, jong en oud. De gemeente houdt rekening met de behoefteonderzoeken.
- **Wonen in Nijbroek:** In Nijbroek kijkt een werkgroep van bewoners naar vernieuwende woonvormen die iets toevoegen aan de huizen die er al zijn, zodat meer mensen in het dorp een passend huis kunnen vinden. Ook werd een boerderij aangekocht door de gebiedscoöperatie uit het dorp. Samen met de gemeente wordt gekeken hoe verschillende woonvormen op het erf te realiseren, zodat ze iets toevoegen aan het bestaande aanbod.
- **Experimentele en kleinschalige woonvormen:** sommige inwoners hebben een idee over wonen voor bijvoorbeeld starters of ouderen dat niet past binnen de regels van de gemeente. Als de gemeente het een goed idee vindt, wil ze inwoners helpen om het uit te voeren. Ook onderzoekt de gemeente de mogelijkheden voor een vriendenerf voor (jonge) ouderen en hofjeswonen. In de laatste fase van de Schaker in Twello worden 10 rug-aan-rugwoningen voor 1- en 2 persoonshuishoudens te bouwen. Rug-aan-rug woningen zijn kleine, betaalbare woningen met de ruggen tegen elkaar.
- **Een goed maatschappelijk idee? Deel het met iedereen:** de gemeente maakt het voor inwoners met een goed idee of initiatief voor hun straat, buurt of dorp makkelijker en duidelijker om dit te delen. Voorlopig is een initiatief te delen via de website van Kijk in de Kern. De gemeente denkt na over een manier waarop het nog makkelijker en laagdrempeliger kan.
- **Zwerfvuil opruimen:** actieve inwoners organiseren zelf initiatieven waarbij ze zwerfvuil opruimen.

Streefbeeld 3

- **Terwoldse Post:** een keer per maand schrijft een vrijwillige redactie in Terwolde een dorpskrant. Hierin zijn alle nieuwtjes over het dorp te lezen.

Inzet van elektrische dienstauto: de gemeente onderzoekt of medewerkers en inwoners elektrische auto's kunnen gebruiken als de gemeente ze niet nodig heeft. H4 gaat een elektrische deelauto leveren. De gemeente leaset de auto alleen voor de gereden kilometers. Deze wordt bij het Kulturhus geplaatst, zodat de medewerkers die daar werken ook de auto makkelijk kunnen gebruiken. De auto is van 8.00 tot 18.00 beschikbaar voor de gemeente Voorst en kan daarbuiten gereserveerd worden door inwoners. Deze actie staat tijdelijk stil door de coronamaatregelen. Deze actie staat tijdelijk stil door de coronamaatregelen.

Maatschappelijk vastgoed in de samenleving

Veel activiteiten in onze Voorster samenleving vinden plaats in een gebouw. Het gaat bijvoorbeeld om activiteiten als ontmoeting, scholing en beweging. De gemeente ondersteunt deze activiteiten door voor deze gebouwen te zorgen. Dat zijn bijvoorbeeld het Kulturhus, het zwembad en sportzalen. Het doel is dat deze gebouwen zo goed mogelijk activiteiten in onze samenleving mogelijk maken. Soms zijn daarin ontwikkelingen:

- **De huiskamer van Terwolde:** de vereniging Dorpsbelangen Terwolde richt in het Dorpshuis de Olde Schole een sfeervolle huiskamer in. Een plek waar mensen graag samen activiteiten doen. d'Olde Schole is in eigendom van Stichting Archipel Primair. Vanuit Terwolde is er de wens om het dorpshuis ook overdag meer te gebruiken. Die ruimte is er op dit moment beperkt. De Dorpsbelangen Terwolde inventariseert in 2020 de benodigde ruimte voor activiteiten vanuit het dorp. Een mogelijke oplossing is om maatschappelijk vastgoed toe te voegen (al dan niet door herbestemming van een ander pand). De coördinator maatschappelijke initiatieven en het dorp zoeken een oplossing via een dorpendeal.
- **Ontmoeting in Molen de Ooievaar in Terwolde:** in Terwolde zijn te weinig sfeervolle plekken waar leden van verenigingen en dorpsbewoners elkaar kunnen ontmoeten. De dorpsvereniging wil daarom een plek inrichten in de nieuwe molen. Ook hier inventariseert de vereniging nu eerst de behoefte. De molen zelf is inmiddels succesvol in gebruik als winkeltje.

Overige activiteiten voor Bruisende dorpen

- De Rekenkamercommissie presenteert in 2020 een onderzoek naar vitaliteit van de kernen. De uitkomst hiervan is onder andere dat scores op leefbaarheid in de dorpen hoger zijn dan het landelijke gemiddelde. Dorpsbewoners kennen elkaar en staan voor elkaar klaar. Daarvoor stelt de Rekenkamercommissie 20 aanbevelingen op, te lezen op de website van Voorst. Natuurlijk blijft leefbaarheid iets waar we samen aan moeten blijven werken.
- Gemeente, Mens en Welzijn, Dorpscontactpersonen en Voorst onder de Loep brengen in 2020 het thema bruisende dorpen extra onder de aandacht in het Voorster Nieuws door middel van achtergrondartikelen over vrijwilligerswerk en een Zodus-advertentiepagina met voorbeeld projecten in de gemeente.
- De gemeente legt in 2019 het werken met jaarplannen voor tijdens het Dorpenplatform. De dorpen reageren hier enthousiast op, maar in de praktijk is dit nog niet van start gegaan. De gemeente wil (zodra dat weer kan) in gesprek met de dorpsbelangenorganisaties over de werkwijze rondom subsidiestromen naar de dorpen. De jaarplannen maken daar een belangrijk onderdeel van uit.
- **Subsidieverdeling dorpen:** In 2021 gaat de gemeente verder in gesprek met de dorpsbelangenorganisaties over de werkwijze rondom subsidies. De subsidieverlening naar de dorpen gebeurt nu omslachtig. De gemeente maakt dit eenvoudiger en komt op basis van samenwerking en vertrouwen tot een betere werkwijze.

Streefbeeld 3

- **Afstemming over fondsenwerving:** gemeente, Mens en Welzijn en Voorst onder de Loep stemmen in 2020 af over hoe om te gaan met vragen vanuit dorpen, sportverenigingen en inwoners over subsidies en fondsen. Zij maken een plan van aanpak om dit samen op te pakken en te verbeteren.
- **Sociale kaart:** de Motie Voorzien riep op tot het in beeld krijgen van (de geografische verdeling van) voorzieningen in de dorpen. Sinds maart 2020 is de sociale kaart zichtbaar op Kijk in de Kern: alle (vrijwilligers)organisaties hebben nu een plekje en zijn daarmee vindbaar en zichtbaar.
- **Aanleg Jeu-de-Boules banen in Wilp-Achterhoek en Klarenbeek:** de dorpscontactpersoon van Wilp-Achterhoek legt samen met bewoners een jeu-de-boulesbaan aan, zodat inwoners samen spelen en elkaar ontmoeten. De Jeu-de-boulesbaan in Wilp-Achterhoek is sinds 2020 in gebruik.
- **Ontmoetingstuin Wilp:** dorpscontactpersonen van Wilp creëren een ontmoetingstuin op een braakliggend terrein in Wilp. Dorpsbewoners zaaien de tuin in. De gemeente verleent subsidie voor dit mooie initiatief. Een plek om te ontmoeten, maar ook goed voor de biodiversiteit. Locatie is aan de Binnenweg.
- **Pampus heeft ruimte!** Pampus deelt haar ruimtes die doordeweeks leegstaan met organisaties in de gemeente die een ruimte zoeken.
- **Ontmoetingsruimte huurders IJsseldal Wonen:** IJsseldal Wonen experimenteert met ontmoetingsruimtes. Zo hebben huurders meer contact met elkaar en voelen ze zich meer betrokken met elkaar. Door de maatregelen rondom corona staat dit op een laag pitje.
- **Ontmoeting in Klein Twello:** een buurtbewoonster start op eigen initiatief een ontmoetingsgroep voor Turkse vrouwen op het koffieplein in Klein Twello. Ze komen eens per week samen. Door corona staat dit nu stil.
- **Klarenbeeks Creatief:** actieve bewoners uit Klarenbeek, studenten van de Daniel de Brouwerschool, Mens en Welzijn en Klarenbeeks Belang werken samen om ouderen in Klarenbeek samen te brengen en creatief bezig te zijn.
- **Beste buurtidee:** IJsseldal Wonen deed in 2020 een oproep voor het beste buurtidee. In 2021 worden 4 van deze ideeën uitgevoerd. Onder andere het herstel van een jeu-de-boulesbaan en het plaatsen van een XL-picknicktafel.
- **Positiviteit voor huurders:** in de coronaperiode ging IJsseldal Wonen met een draaiorgel door de verschillende dorpskernen om vrolijkheid te bieden aan huurders.
- **Evenementen in Wilp:** in Wilp worden veel leuke dingen georganiseerd. Maar hoe weet je nu welke dingen dat zijn? Aan het begin van het dorp willen de dorpscontactpersonen een bord neerzetten. Een bord waarop je dat allemaal kunt lezen. Zo zie je elke maand wat er allemaal te doen is. Bij elk dorp staan er evenementenladders en het is straks goedkoper om je evenement op de ladder te zetten. De wens is om er nog een verwijzing naar kijkindekernen.nl op te zetten.
- **Zonneweide voor iedereen:** Zwembad De Schaeck onderzoekt met de gemeente Voorst of het mogelijk is dat de zonneweide vaker open is voor de buurt. Hierdoor ontmoeten mensen elkaar. Vanwege de extra kosten voor beveiliging is dit op dit moment nog niet mogelijk. Het zwembad onderzoekt na de coronacrisis of er alternatieve financiering mogelijk is, bijvoorbeeld vanuit leefbaarheidsmiddelen van de provincie Gelderland.
- **Digitaal ontmoeten:** Mens en Welzijn organiseerde de Vrijwilligerswaardering 2020 digitaal i.s.m. Wonderwall Events. Alle inwoners van de gemeente Voorst konden elkaar via deze weg digitaal ontmoeten.
- **Vrijwilligersmarkt:** Mens en welzijn organiseert samen met de ondernemersvereniging Twello een vrijwilligersmarkt.
- **Dorpsquiz Wilp online:** Ook in tijden van corona zorgen inwoners in Wilp dat dorpsgenoten elkaar kunnen ontmoeten. Ze maken een volledig digitale versie van de dorpsquiz.
- **Mini-markt in Wilp:** Elke week organiseren de dorpscontactpersonen in Wilp een mini-markt. Inwoners kunnen hier gezonde boodschappen doen (o.a. kaas, groenten, fruit, vis) en elkaar op een laagdrempelige manier ontmoeten.

Streefbeeld 3

- **Ontmoeting Trefpunt Duistervoorde:** Trefpunt Duistervoorde, Mens en Welzijn en Sensire onderzoeken samen of cliënten van Sensire aan kunnen sluiten bij de dagbesteding. Samen delen ze kennis met elkaar om de cliënten goed te kunnen ondersteunen.
- **Ontmoeting:** Mens en Welzijn onderzoekt en experimenteert met nieuwe groepen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Vanuit de samenleving zijn ideeën voor creatieve activiteiten, naaien, sportactiviteiten op het beweegplein, koken, reparatie en wandelen.

Vrijwilligers vinden en behouden

De vrijwilligerscentrale van Stichting Mens en Welzijn verbindt vrijwilligers aan maatschappelijke organisaties, zoals sportverenigingen, muziekclubs of zorgorganisaties. Ze helpt organisaties bij het opstellen (en als het nodig is ook uitvoeren) van vrijwilligersbeleid en geeft informatie en advies over allerlei onderwerpen die te maken hebben met vrijwilligerswerk. De vrijwilligerscentrale van Mens en Welzijn wil beter aansluiten bij de huidige tijdsgeest, de behoeften van inwoners om actief te zijn en de behoeften van verenigingen. De vrijwilligerscentrale wil meer organisaties helpen. Ze wil een grotere bekendheid krijgen. Daarom vertelt de VCV op verschillende plekken wat ze doen en waar ze voor zijn. Bijvoorbeeld in de bibliotheek en in Voorst. Ze wil ook beter aansluiten bij de behoefte in de dorpen. Voor zowel initiatiefnemers als voor Mens en Welzijn is het lastig om alle ontwikkelingen bij te houden. Zoals het voldoen aan steeds verdergaande externe (verantwoordings)eisen. Goede kennis van nieuwe wet- en regelgeving is nodig. Ze organiseerde het afgelopen jaar bijvoorbeeld een training over de AVG en een training “social media voor gevorderden”. Voor kleine organisaties is dit steeds moeilijker. Daarom wil de vrijwilligerscentrale beter aansluiten bij de behoefte in de dorpen.

- **Vind de vrijwilliger:** Stichting Pampus vindt moeilijk vrijwilligers te hebben die langere tijd blijven. De stichting onderzoekt hoe ze vrijwilligers kan vinden. En hoe ze er voor zorgt dat de vrijwilligers blijven en meewerken aan alle activiteiten. Met flyers en een campagne op (sociale) media zoeken ze naar mensen die zich willen inzetten. In 2020 wil Pampus een cultuurfestival organiseren. Door corona is dit uitgesteld naar 2021.
- **Proteus:** Twellose Zwem & Poloclub Proteus maakt een nieuw vrijwilligersbeleid om de vrijwilligers in te zetten op plekken die bij hen passen. Zo blijven de vrijwilligers langer actief bij de club.
- **VOG:** Sinds vorig jaar zijn ook vrijwilligers verplicht om een VOG te overleggen. Hier zijn kosten aan verbonden. Mens en Welzijn Voorst doet een aanvraag bij het Ministerie om tegemoet te komen in deze kosten. De aanvraag is toegekend. Mens en Welzijn helpt vrijwilligers bij het aanvragen van de VOG.
- **Ondersteuning ontmoetingsplekken:** Met de koerswijziging van Mens en Welzijn Voorst komt er in de loop van 2022 beroepsmatige ondersteuning in de vorm van advies en begeleiding beschikbaar voor ontmoetings- / inloopplekken beschikbaar in de gemeente Voorst.

Communicatie als verbindende factor

Kijk in de Kernen is het digitaal dorpsplein van de gemeente en draait met behulp van de dorpscontactpersonen en vrijwillige buurtverbinders. Sinds eind 2019 zijn alle 12 dorpen hierop zichtbaar. In de eerste helft van 2020 nodigen de buurtverbinders de besturen van de belangenverenigingen uit om zelf het beheer van hun pagina over te nemen en actief te worden op het platform. Tijdens de corona-crisis neemt het platform een vlucht: het wordt ingezet om vraag en aanbod te delen en matchen, maar ook om mooie initiatieven te delen en te inspireren. Een mooi artikel hierover stond in het VoorsterNieuws en De Stentor. Het aantal pagina's stijgt naar 483, het aantal gebruikers met een account groeit naar 804 (en er zijn nog meer gebruikers zonder account).

Streefbeeld 3

Vorst onder de Loep denkt samen met Mens en Welzijn, de Bibliotheek, de Coördinator Maatschappelijk Initiatieven en de afdeling communicatie van de gemeente na over de stroomlijning van de communicatie voor en door de samenleving. Doel is om mensen beter te bereiken en betere verbinding tot stand te brengen. Hierin spelen de campagne #zodus en Kijk in de Kernen een grote rol.

Bereikbaarheid, mobiliteit en vervoer

Programma mobiliteit: vanuit het programma Mobiliteit wil de gemeente het vervoer voor kwetsbare mensen laten aansluiten bij hun behoefte. De gemeente wil extra aandacht voor groepen bewoners in de kernen en het buitengebied die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer of van hun netwerk voor hun dagelijkse mobiliteit. Dit is ook een belangrijk punt gebleken in de evaluatie van het verkeersbeleid (2019). De gemeente wil voorkomen dat deze groep in een isolement raakt of dat zij voorzieningen waarvan zij afhankelijk zijn moeilijk kunnen bereiken. De gemeente wil dat het openbaar vervoer in de gemeente pas aangepast wordt als er een alternatief is dat minstens zo goed is. De gemeente kijkt samen met de provincie naar alternatieve vormen om de bereikbaarheid van kleine kernen en landelijk gebied in stand te houden of te verbeteren.

Onderzoek mobipunten: De gemeente verkent samen met de regio en de provincie de mogelijkheden voor een beter, slimmer en schoner mobiliteitsnetwerk voor die mensen die voor hun mobiliteit afhankelijk zijn van de overheid. Het huidige aanbod aan openbaar vervoer mag niet verslechteren, voordat duidelijkheid en overeenstemming is over goede alternatieven. De provincie Gelderland werkt dit uit onder de noemer 'Andere Mobiliteit' en regionaal is een onderzoek gestart naar herkenbare knooppunten waar mobiliteitsvormen worden aangeboden. Je komt er makkelijk met de fiets, de auto, de trein, de bus en PlusOV. Uit het onderzoek blijkt dat de mobipunten nog makkelijker gebruikt kunnen worden om over te stappen. Ook kan het prettiger worden om er te zijn, bijvoorbeeld als je even moet wachten op de bus.

Behoefte aan vervoer van kwetsbare mensen: meerdere partijen (Plus OV, Mens en Welzijn, gemeente, dorpen) denken na over de behoefte van kwetsbare inwoners met betrekking tot vervoer. Het is lastig om te bepalen of er nog hiaten zijn in het aanbod, omdat de behoefte van mensen niet direct zichtbaar is. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen naar inlooppunten en activiteiten kunnen komen? Of een bezoekje aan de markt kunnen brengen? Of zelfstandig op familiebezoek kunnen gaan?

Lokaal vervoer met vrijwilligers

Op dagen dat er een ontmoetingsactiviteit is, organiseert een actieve inwoner samen met de gemeente en Mens en Welzijn vervoer naar die activiteit. Vrijwilligers besturen de elektro bus. De organisaties vertrouwen op de financiële haalbaarheid van het plan en denken nu na over de praktische uitvoering: het inventariseren van de ritten, planningen voor de chauffeurs etc. Tijdens de coronacrisis ligt dit stil, maar daarna zeker opgepakt.

Groepsvervoer

Met de Koerswijziging van Mens en Welzijn Voorst (zie 6.1) wordt het vanaf 2021 makkelijker voor mensen om gebruik te maken van groepsvervoer. Het wordt voor iedereen toegankelijk.

Glasvezel Buitengebied

Snel en betrouwbaar internet is belangrijk voor inwoners en bedrijven. Elf Veluwe gemeenten werken samen om ook in het buitengebied snel en betrouwbaar internet te maken. Sinds 2019 legt het bedrijf Glasvezel Buitenaf glasvezel aan in het buitengebied van de gemeente waar nog geen tv-kabel ligt. In twee ronden zijn alle inwoners van het buitengebied gevraagd of ze aansluiting willen.

Streefbeeld 3

Stichting Breedband Noord Veluwe en de Dorpsbelangenverenigingen spelen hier een belangrijke rol in. Glasvezel Buitenaf sluit in 2020 de ontbrekende adressen aan krijgt vrijwel iedereen die glasvezel wilde, de aansluiting.

Keurmerk Veilig Buitengebied

De gemeente, bewoners en ondernemers werken samen in het project Keurmerk Veilig Buitengebied, zodat inwoners zich veiliger voelen. De organisaties werken aan het voorkomen en verminderen van criminaliteit en overlast en het vergroten van de brandveiligheid en verkeersveiligheid. Belangrijk onderdeel is het voorkomen dat criminelen een voet tussen de deur krijgen in het buitengebied van onze gemeente. Na verschillende activiteiten in 2019 is het plan voor 2020 dat er nog een netwerkbijeenkomst komt. Door Corona ligt dat echter even stil. De projectgroep denkt na over concrete maatregelen die veiligheid bevorderen en overlast tegengaan. Ook werken ze aan bewustwording, een bijeenkomst voor makelaars en het verspreiden van een folder.

Veiligheid door preventie

Team Handhaving denkt sinds 2018 na over de wijze waarop het team meer preventief kan werken en hoe ze hun zichtbaarheid in de dorpen en het buitengebied kunnen vergroten. In het begin is Voorst onder de Loep daar nog met enige regelmaat bij betrokken. Team Handhaving heeft echter een sterk intrinsieke drive om te werken aan preventie en blijft daar ook de afgelopen maanden actief in ontwikkelen. Dit uit zich in de volgende punten:

- **Ken uw wijkagent:** de wijkagenten willen zichtbaar zijn in de dorpen en het buitengebied. Wijkbewoners voelen zich veiliger als ze de wijkagent kennen. De agenten organiseren acties waarmee ze hun bekendheid vergroten. De wijkagenten sluiten af en toe aan bij het overleg van de dorpscontactpersonen om hulp te bieden of vragen uit de dorpen te beantwoorden. Ook weten de wijkagenten goed welke initiatieven de dorpen hebben om inwoners te helpen in Coronatijd. Sinds 2020 is er een 3e wijkagent in de Gemeente Voorst en zij is uitgebreid voorgesteld in het Voorster Nieuws. Na de coronacrisis willen de wijkagenten hun spreekuur weer houden en opnieuw goed fysiek bereikbaar zijn voor inwoners. Nu ligt dat even stil.
- **Zichtbaarheid van toezicht en handhaving:** de gemeente kiest er bewust voor dat de Boa's in de buurten en dorpen door uniforme kleding herkenbaar zijn als medewerkers van de gemeente. Ook onderzoekt de gemeente of ze via sociale media kunnen laten zien wat het handhavingsteam doet op een dag. Zo leren de inwoners het team beter kennen. De bestelling voor de nieuwe dienstauto is uitgesteld vanwege kostenbesparing. Mogelijk gaat de gemeente een bestaande auto laten bestickeren.
- **Signaleren:** team handhaving is bezig om signalen beter op te vangen. Door bijvoorbeeld bij scholen en dorpshuizen langs te gaan, zijn de Boa's vaker zichtbaar en gaan mensen hen herkennen. Daarmee bouwen ze vertrouwen op en dat zorgt ervoor dat zij makkelijker benaderbaar zijn. In 2020 werkt de gemeente aan een achtergrondartikel vanuit belevingswereld: u kunt mij ook aanspreken voor niet-pluisgevoelens.

Streefbeeld 4

We zijn nieuwsgierig, open en respectvol naar elkaar

**4.1 We zijn open en
respectvol naar elkaar**

**4.2 We begrijpen en
accepteren verschillen in
gedrag, uiterlijk, geaardheid
of afkomst**

**4.3 We leven in harmonie met
bestaande en nieuwe
inwoners**

Streefbeeld 4

De preventieve uitdagingen

4.1 We zijn open en respectvol naar elkaar

We streven in Voorst naar een samenleving waarin we het gesprek met elkaar voeren, elkaar durven en kunnen aanspreken op ons gedrag en elkaars gewoonten en waarden proberen te begrijpen. Aandacht en begrip voor een ander vereist dat we zelf ook rust ervaren. Onderling respect en tolerantie voorkomen dat mensen zich afkeren van de maatschappij, zich isoleren of dat mensen boos worden op de samenleving. Het maakt mogelijk dat we signaleren wanneer anderen in problemen komen en elkaar waar nodig ondersteunen.

4.2 We begrijpen en accepteren verschillen in gedrag, uiterlijk, geaardheid of afkomst

Respectvol samenleven betekent dat we onderlinge verschillen begrijpen en accepteren. Onbekend maakt onbemind, dus we investeren erin om elkaar te leren kennen. In een samenleving waarin mensen zich gezien en erkend voelen, kunnen we ons goed ontwikkelen en staan we voor elkaar klaar. Zo voorkomen we dat inwoners zich niet geaccepteerd voelen, boos worden of somber. We laten niet gebeuren dat mensen hun gevoel van eigenwaarde verliezen of zich afkeren van de samenleving.

4.3 We leven in harmonie met bestaande en nieuwe inwoners

We investeren erin dat nieuwkomers en bestaande inwoners elkaar leren kennen. Beiden hebben daarin een rol. We zien nieuwkomers met vertrouwen tegemoet. Tegelijkertijd stimuleren we nieuwkomers om kennis van de taal en lokale cultuur te verwerven. We streven op deze manier naar een succesvolle integratie van nieuwkomers.

Streefbeeld 4

Hoe staat preventie ervoor in de Voorster samenleving

Bijna filosofisch

De wijze waarop we goed voor onszelf en voor elkaar zijn, is een cruciale beschermende factor in de samenleving om problemen te voorkomen of tijdig te verhelpen. Het is een heel wezenlijk onderwerp en roept tegelijkertijd lastige en ethische vragen op. Want je wilt elkaar ondersteunen en helpen, maar waar heb je invloed op, waar wil je je wel in mengen en waar ga je je niet mee bemoeien? En wat vindt die ander daar dan van? Kun je openstaan voor de hulp van anderen? Bijna filosofische vragen. Deze vragen stellen mensen zich op dit moment vooral individueel of bijvoorbeeld tijdens coaching of begeleidingstrajecten. Tot nu toe, 2021, is er geen integrale of gemeentebrede aanpak op dit thema. Het is voor Voorst onder de Loep een terugkerend onderwerp in gesprekken met de gemeente of welzijnswerk. Het jaar 2021 is landelijk benoemd tot het jaar van Respect. In de gemeente Voorst vormen we dat om tot een wat concretere aanpak met “Het Jaar van Elkaar”.

Jaar van Elkaar

De cultuurcoach, Voorst onder de Loep en de coördinator maatschappelijke initiatieven starten in 2020 het initiatief om vorm te geven aan Het Jaar van Elkaar. In 2021 organiseren de deelnemende organisaties acties om het thema “respect” een onderwerp van gesprek te maken. De gemeente, de bibliotheek Brummen|Voorst, Younger at Heart, en Mens en Welzijn sloten al aan. Het Jaar van Elkaar wil samenwerken met Carnavalsvereniging Circus Voorst en Vluchtelingenwerk. Het is de bedoeling dat Het Jaar van Elkaar zich als een olievlek verspreid over Voorst.

Respectvol en open

Buurtbemiddeling voor iedere inwoner van de gemeente Voorst

Stichting Mens en Welzijn heeft getrainde buurtbemiddelaars waar alle inwoners in de gemeente Voorst een beroep op kunnen doen wanneer zij onenigheid hebben met hun burens.

Jong en oud ontmoeten elkaar

Er zijn meerdere initiatieven waar ouderen en peuters elkaar ontmoeten en de tijd hebben om met elkaar te bewegen. In Terwolde brengt Mens en Welzijn ouderen en peuters samen om te bewegen. In Klein Twello komen de peuters van Smallsteps op bezoek bij de dagbesteding. De peuters leren hierbij respect voor ouderen te hebben, ze communiceren met mensen die “anders zijn” en de ouderen bewegen meer. Ook brengt Mens en Welzijn jong en oud samen om muziek te luisteren of te maken.

Sportiviteit, respect en plezier

Twellose Zwem en Poloclub Proteus vraagt via dia's op tv schermen in het zwembad aandacht voor het gedrag van leden in en buiten het zwembad.

Vermogend communiceren

Lidie Voorend leert mensen via lezingen en workshops ‘vermogend communiceren.’ Een methode die empathisch luisteren naar jezelf en naar de ander voorstaat en die leidt tot minder frustratie en misverstanden.

Streefbeeld 4

Respectsessie

De coördinator maatschappelijke initiatieven en Voorst onder de Loep organiseren in 2020 een respectsessie. We brengen mensen bij elkaar om te onderzoeken wat respect is en hoe we beter respectvol met elkaar kunnen omgaan in onze gemeente. Dit is niet doorgegaan vanwege de coronacrisis. Op dat moment was online vergaderen nog niet volop doorgedrongen en werd iedereen overvallen door de lockdown.

Verschillen mogen er zijn

De kunst van het samenleven

Mens en Welzijn organiseerde eind 2020 een tekenwedstrijd met als thema “de kunst van het samenleven”.

Opgave Inclusieve samenleving

De gemeente streeft de komende jaren naar een samenleving waarin mensen met een beperking of handicap mee kunnen doen. De ambitie is een inclusieve samenleving waarin mensen met een beperking of andere achtergrond worden geaccepteerd. En een dementievriendelijke samenleving. De gemeente werkt aan een inclusieagenda.

Kinderlintje

Een werkgroep van gemeenteambtenaren komt in 2020 bij elkaar om na te denken over de mogelijke invoering van een kinderlintje. De gemeente reikt in 2021 het eerste Kinderlintje uit aan een kind dat zich inzet voor de Voorster samenleving. Kinderen uit groep 8 van basisschool De Hietweide schreven de burgemeester een brief over goede ideeën die ze hebben voor de verbetering van de straat. De burgemeester gaat hier met de kinderen over in gesprek.

Welkom in Voorst

Thuis in de Gemeente Voorst

De gemeente en Vluchtelingenwerk onderzoeken hoe ze nieuwkomers in de Gemeente Voorst het beste kunnen ondersteunen. Zorgen dat ze de taal leren, financieel zelfstandig worden, mee kunnen doen in de samenleving en maatschappelijke begeleiding krijgen. Het Nederlandse betalingssysteem is niet voor iedereen even duidelijk. De gemeente helpt nieuwkomers voorkomen dat zij snel schulden opbouwen. In het maken van het nieuwe beleidskader werken gemeente en Vluchtelingenwerk samen met stichting Mens en Welzijn en IJsseldal Wonen. Ook leggen ze de ideeën voor aan een klankbordgroep die bestaat uit ervaringsdeskundigen.

Terugkerend succes zomerschool

Bibliotheek Brummen | Voorst organiseerde in 2019 een pilot voor de zomerschool. De bibliotheek werkte daarbij samen met de Rotary. Voorst onder de Loep gaf financiële ondersteuning voor de opstartkosten van de zomerschool. Vijftien kinderen die thuis geen Nederlands spreken, blijven in de zomervakantie bezig met de Nederlandse taal. Het is een succes. Voor de zomerschool van 2020 schrijft de bibliotheek een projectplan en subsidieaanvraag om bij subsidieverstrekkers de financiën aan te vragen om de zomerschool een terugkerend succes te maken. Ook om het gat dat ontstaat tussen kindjes met en zonder taalachterstand in coronatijd te kunnen dichten. De bibliotheek schrijft verschillende fondsen aan. Ondanks

Streefbeeld 4

dat er geen bedrag wordt toegekend organiseert de bibliotheek toch de zomerschool. Door corona zijn de activiteiten heel beperkt binnen de bieb. Bezoekjes aan organisaties en bedrijven zijn niet mogelijk. Toch is de zomerschool in 2020 opnieuw goed bezocht. De bibliotheek vraagt voor 2021 weer subsidie aan voor de zomerschool, juist omdat taalachterstanden door corona en de lockdowns groter zijn geworden.

Warm welkom

Op verzoek helpen de Dorpscontactpersonen van Wilp en de coördinator maatschappelijke initiatieven andere dorpen bij het organiseren van een welkomstfolder of welkomstmand voor nieuwe inwoners. Op dit moment tonen Wilp-Achterhoek en Teuge interesse.

Lunch en ontmoeting met vluchtelingen

De Dorpskerk in Twello organiseert een jaarlijks terugkerende lunch voor statushouders en de leden van de dorpskerk. Om zo elkaar te ontmoeten.

Bewegen werkt

De buurtsportcoach van Mens en Welzijn organiseert sportlessen voor nieuwkomers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Na het traject is er nu een structurele les voor vrouwen met een migratieachtergrond.

Extra taalaanbod spreekvaardigheid

De gemeente Voorst biedt aan statushouders die hun inburgering al voltooid hebben, een cursus taalvaardigheid zodat zij zich beter redden bij alledaagse bezigheden. De cursus richt zich vooral op het verbeteren van de spreekvaardigheid. Zoals boodschappen doen, reizen met het openbaar vervoer of een gesprek op school voeren.

Participatieclub voor vrouwen

Vluchtelingenwerk en de gemeente organiseren een club van vrouwen waarmee statushouders activiteiten in Voorst kunnen ondernemen. Een drietal vrouwen is gevraagd om ambassadeur van deze club te zijn. Zij worden nu getraind om als ambassadeur op te treden en te onderzoeken waar de behoefte van de andere vrouwen ligt. De participatieclub ligt stil tijdens corona.

Streefbeeld 5

We maken allen deel uit van de samenleving

5.1 Kwetsbare mensen krijgen voldoende kansen om een plek op de werkvloer te vinden

5.2 Mensen met taal- en spraakproblemen kunnen zich redden en zich ontwikkelen

5.3 We hebben onze financiële situatie op orde

5.4 We voorkomen dat schulden verergeren en tot andere problemen leiden

Streefbeeld 5

Preventieve uitdagingen

5.1 Kwetsbare mensen krijgen voldoende kansen om een plek op de werkvloer te vinden

Mensen die mee kunnen doen in de samenleving zijn gelukkiger en ontwikkelen minder problemen. Werken is daar een belangrijk onderdeel in. We streven er naar dat zoveel mogelijk mensen een betaalde of onbetaalde werkplek vinden, om naar eigen vermogen te kunnen werken. De obstakels die daarbij opdoemen nemen we zoveel mogelijk weg. Mensen krijgen begeleiding op maat, zodat zij met succes kunnen meedraaien op de werkvloer. Voor jongeren die van school komen en voor mensen die hun baan verliezen, zoeken we zo snel mogelijk een geschikte (nieuwe) plek. Om dit te bereiken maken we het werkgevers zo makkelijk mogelijk om plekken aan te bieden. We investeren er in dat werkgevers en werkzoekenden elkaars werelden beter begrijpen. Het UWV en de gemeente werken hierin goed samen, stemmen hun werkwijze af en dragen goed over.

5.2 Mensen met taal- en spraakproblemen kunnen zich redden en ontwikkelen

We vinden het belangrijk dat iedereen kan meekomen. Ook in een maatschappij die door digitalisering steeds ingewikkelder wordt en meer en meer is gericht op taal en intellect. Daarom willen we alle taaluitingen in de Voorster samenleving begrijpelijk maken. Ook willen we kinderen die opgroeien in taalarme gezinnen extra ondersteunen, zodat zij de kans krijgen zich te ontwikkelen. Volwassenen die dat nodig hebben krijgen hulp en ondersteuning bij handelingen waarvoor kennis van rekenen, taal en computers nodig is.

5.3 We hebben onze financiële situatie op orde

Wie zijn financiële situatie overziet, komt minder snel in financiële problemen. Niet iedereen begrijpt de gevolgen van aankopen en leningen. Ook is niet iedereen zomaar in staat om de prikkels en verleidingen te weerstaan die de huidige maatschappij biedt. We willen investeren in (kwetsbare) jongeren, zodat zij zich bewust zijn van hun financiële situatie. Mensen die moeite hebben om mee te komen in deze complexe samenleving en die een groter risico hebben om schulden op te bouwen, bieden we extra hulp om hun financiële situatie te overzien. We stemmen onze werkwijze op hen behoefte af.

De voorspellingen zijn dat de kosten voor levensonderhoud in de toekomst toenemen. Denk hierbij aan energiekosten, maar ook aan het duurder worden van (gezond) voedsel. We willen dat de groep mensen met een laag inkomen voldoende kan meekomen hierin. De gemeente biedt regelingen voor mensen met een laag inkomen om hen tegemoet te komen in bepaalde kosten. Te weinig mensen die hiervoor in aanmerking komen, maken hier gebruik van. We willen deze groep beter bereiken.

We vangen de signalen op van inwoners die in financiële problemen dreigen te komen en weten hen te bereiken. Bijvoorbeeld in geval van onverwachte uitgaven of hoge zorgkosten. Financiële problemen kunnen ontstaan bij grote veranderingen in ons leven ('life-events'). Wanneer bijvoorbeeld een inwoner met een laag inkomen net iets meer gaat verdienen vervalt soms het recht op bepaalde toeslagen. De belastingdienst vordert vervolgens de te veel ontvangen toeslag terug. Dit kan een flinke opgave zijn om terug te betalen voor iemand met een laag inkomen. Een financieel probleem kan hierdoor snel ontstaan. Binnen de gemeente Voorst bevorderen we een ruime expertise op het gebied van toeslagen en regels. Op deze manier kunnen we mensen goed helpen en duidelijk advies geven over de toeslagen en regelingen. Daarnaast weten hulpverleners en klantmanagers wat veranderingen voor de mensen betekenen, ze kunnen zich inleven in de situatie en handelen hiernaar. Wanneer mensen tijdelijk geen inkomsten hebben, willen wij voorkomen dat mensen zonder geld komen te zitten, omdat zij bijvoorbeeld moeten wachten op een uitkering.

Streefbeeld 5

5.4 We voorkomen dat schulden verergeren en tot andere problemen leiden

Wanneer mensen schulden hebben, voorkomen wij dat deze verergeren en tot andere problemen leiden. We bieden intensieve, persoonlijke begeleiding op maat op alle leefgebieden waar dit nodig is. Mensen die uit de schulden komen, krijgen waar nodig ook naderhand nog ondersteuning om te voorkomen dat zij opnieuw in de problemen komen. Ondanks dat mensen schulden hebben kunnen zij blijven deelnemen aan activiteiten in de samenleving. Door te investeren in gezinnen met kinderen die nu opgroeien in armoede willen we voorkomen dat die kinderen later in een zelfde situatie belanden.

Streefbeeld 5

Hoe staat preventie ervoor in de Voorster samenleving

Werken naar vermogen

Het team Werk en Inkomen voert de plannen uit het meerjarenbeleidskader uit. Dat valt grotendeels samen met dit hoofddoel van streefbeeld 5. Werk en Inkomen biedt mensen maatwerk en heeft oog voor de mogelijkheden en behoeften van de inwoners. Het uiteindelijke doel is dat mensen meedoen aan de samenleving, of ze nu betaald werk doen of ergens heel nuttig vrijwilligerswerk verrichten.

Ontwikkelingen in beleid en uitvoering

- De gemeente gaat de komende jaren aandacht hebben voor sociaal ondernemerschap en Social Return on Investment (SRoI).
- Ondanks de sterke daling van het aantal bijstandsgerechtigden heeft de invoering van de Participatiewet nauwelijks geleid tot verhoging van de baankansen. Met name de mensen met een grotere afstand tot werk en de doelgroep, die het recht op toegang tot de sociale werkvoorziening verloren, hebben niet de aansluiting gevonden op de gunstige arbeidsmarkt. De gemeente stelt in haar meerjarenbeleid de ambitie van maximale participatie van inwoners met een bijstandsuitkering.
- Team Werk en Inkomen onderzoekt hoe ze meer mensen aan beschut werk kunnen helpen. Door te praten met bedrijven en instellingen hoe ze kunnen aansluiten bij wat een werkzoekende wil en wat hij nodig heeft. Soms kunnen werkgevers een baan aanpassen zodat de baan past bij iemand met een arbeidsbeperking en de begeleidingsbehoefte. De kennis en expertise van de wsw-begeleiders kan hier goed bij helpen.
- De gemeente onderzoekt hoe ze mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt beter kunnen begeleiden in hun zoektocht naar werk. De gemeente verwacht dat het voor deze mensen nog moeilijker wordt om een baan te vinden in de crisis die – zeer waarschijnlijk - volgt op corona. Daarbij maakt de gemeente gebruik van de expertise van de WSW-consultanten en jobcoach.
- In twee trainingen ‘WerkInZicht’ en een opvolgende wekelijkse sollicitatieclub helpt de gemeente mensen bij het doorbreken van belemmerende overtuigingen en het vergroten van het zelfvertrouwen en zelfwerkzaamheid. Het doel is het verwerven van een reguliere betaalde baan. Indien dit doel (nog) te hoog gegrepen is zijn ook stappen daartoe waardevol, bijvoorbeeld richting vrijwilligerswerk, een participatiebaan of dagbesteding. Ligt stil door corona. De sollicitatieclub helpt na de training werkzoekenden nog langer bij het solliciteren. Een groep werkzoekenden komt wekelijks samen in klein Twello. Kandidaten oefenen sollicitatiegesprekken en krijgen hulp met het schrijven van sollicitatiebrieven. Ook bespreken ze vacatures en presenteren uitzendbureaus hun mogelijkheden. De kandidaten werken thuis verder en bespreken hun vorderingen. Tijdens de lockdowns door corona is dit online verder gegaan.
- Team werk en inkomen gaat soms mee met een werkzoekende als deze een sollicitatiegesprek heeft. Zo is het voor de werkzoekende minder spannend en kunnen meteen goede afspraken worden gemaakt tussen gemeente, de werkzoekende en het bedrijf.
- De gemeente onderzoekt of ze de handhaving van het sociaal domein ook zelf kan doen. De gemeente gaat bij mensen langs waar ze fraude van de uitkering vermoed.

Samenwerken voor preventie

- **FactorWerk:** De gemeente werkt nauw samen met de andere gemeenten in de arbeidsregio in het samenwerkingsverband FactorWerk. Account managers en het UWV ontmoeten elkaar en werken steeds meer samen aan omscholingstrajecten, regionale trainingen en vacatures die in de regio worden uitgezet. Voorbeelden hiervan is het project “schoonmakers gezocht” voor Van der Valk in Apeldoorn en het omscholingstraject voor in de zorg, techniek of bouw.

Streefbeeld 5

- **Gemeente en dagbesteding:** in 2020 ontstonden nieuwe samenwerkingen tussen de gemeente, De Passerel en ABC de Cirkel. Deze partijen werken er samen aan mensen mee te laten doen in de (werkende) samenleving of actief te houden als ze op de goede plek zitten. Mensen krijgen zo de begeleiding die ze nodig hebben.
- **Ambassadeur voor mensen met een arbeidshandicap:** de Daniël de Brouwerschool en de gemeente wisselen kennis uit over de mogelijkheden van banen voor mensen met een arbeidshandicap. Hoe mooi is het als bedrijven zich bewuster zijn van de mogelijkheden die zij hebben om werk zo aan te passen dat het aansluit bij de mogelijkheden van mensen met een arbeidshandicap. Samen werken zij aan bewustwording van bedrijven en om mensen met een arbeidshandicap over het voetlicht te brengen bij werkgevers.
- **Ondernemers en bedrijven in Voorst:** de gemeente werkt intern beter samen en bundelt de krachten om een beter netwerk van ondernemers te hebben. Dat maakt het contact met werkgevers makkelijker, wat helpt bij het vinden van passende werkplekken.

Overige activiteiten in de samenleving

- **Vrijwilligers SV Twello:** SV Twello en de gemeente bieden mensen werk bij de voetbalclub, zodat ze werkritme opdoen, kennis maken met het verenigingsleven of zo nodig de Nederlandse taal beter leren.
- **Iedereen een kans op betaald werk bij gemeente Voorst!:** de gemeente biedt vijf extra banen aan mensen die moeilijk werk kunnen vinden. Ook nodigt ze mensen die nu een bijstandsuitkering ontvangen uit om te solliciteren bij de gemeente.
- **Op pad met werkzoekenden:** de gemeente organiseert regelmatig rondleidingen bij lokale bedrijven. Deze bezoeken “op de werkvloer” samen met werkzoekenden geven een goed beeld van de werkzaamheden en de functie. Werkgevers zien meteen een aantal potentiële werknemers. De kennismaking is laagdrempelig. Door corona is dit nu niet mogelijk.
- **Gastvrouwen Kulturhus:** met de verhuizing van het sociaal domein naar het Kulturhus creëert de gemeente een aantal banen voor gastvrouwen in het werkcafé van het Kulturhus. Zij verzorgen de koffie, thee, ontvangst en de kleine versnaperingen. Het werkcafé voelt als een welkome plek en de gastvrouwen doen werkervaring op. Door corona ligt dit tijdelijk stil.
- **OR:** de OR van de gemeente onderzoekt hoe de mensen die werken bij de Kruidentuin een plek kunnen krijgen en vertegenwoordigd kunnen worden in de OR.
- **Tijdelijke collega's gezocht!:** Bibliotheek Brummen|Voorst organiseert bijeenkomsten om mensen te helpen bij het vinden van een baan. Mensen luisteren naar een gastspreker en wisselen onderling tips uit over het zoeken naar een baan. De bibliotheek zoekt naar manieren om de bijeenkomsten voor elke deelnemer nuttig te maken door bijvoorbeeld verschillende bijeenkomsten voor verschillende doelgroepen. Zoals laaggeletterden. Ook zoekt de bibliotheek meer verbinding met andere organisaties in de Gemeente Voorst.

Goed kunnen lezen, schrijven en rekenen en digitaal vaardig zijn

Laaggeletterdheid op de kaart binnen beleid en uitvoering

De gemeente formuleert hierop in het meerjarenbeleidskader het verlagen van laaggeletterdheid als ambitie voor de komende jaren. De gemeente wil intern beter samenwerken om laaggeletterdheid aan te pakken en verbinding leggen met andere opgaves, zoals gezonde leefstijl, opvoeden, armoede en schuldhulpverlening.

Streefbeeld 5

De gemeente, de bibliotheek, Mens en Welzijn en Voorst onder de Loep zetten laaggeletterdheid samen op de kaart en werken hieraan in drie lijnen:

- het signaleren en bereiken van mensen die laaggeletterd zijn;
- het ondersteunen van mensen die laaggeletterd zijn;
- het vereenvoudigen van alle communicatie (met name in het sociaal domein) om te zorgen dat iedereen het begrijpt.

Integrale samenwerking in Team Duidelijke Taal

Hoewel er in de Gemeente Voorst relatief veel mensen – allochtoon én autochtoon - laaggeletterd zijn, bereikt het aanbod nu vooral mensen met een migratieachtergrond. Het Taalhuis Brummen | Voorst beschrijft in haar uitvoeringsplan het voornemen om ook de mensen met Nederlands als voorkeurstaal te bereiken. Als onderdeel van het Taalhuis werkt team Duidelijke Taal aan een gezamenlijke en lokale aanpak. In team Duidelijke Taal werken de bibliotheek, Mens en Welzijn, de gemeente en Voorst onder de Loep samen aan de drie lijnen zoals hierboven beschreven.

Aandacht voor Laaggeletterdheid in Voorster Nieuws

De gemeente, de bibliotheek en Mens en Welzijn brengen het thema laaggeletterdheid onder de aandacht in het Voorster Nieuws. Dit doen we door achtergrondartikelen over de formulierenbrigade, laaggeletterdheid en het Taalhuis en digitale hulp door Seniorweb en met een Zodus-advertentiepagina met voorbeelden van hulp voor laaggeletterden.

Generatie op generatie

De bibliotheek Brummen | Voorst, basisschool de Hietweide en Voorst onder de Loep zoeken samen naar een manier om het doorgeven van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken. Samen verzinnen zij acties om de generatiecyclus van laaggeletterdheid te doorbreken, zoals een praatplaat voor in de lerarenkamer om laaggeletterdheid bij ouders bespreekbaar te maken. Als docenten dit herkennen in hun klas, kan de coördinator van het Taalhuis een training geven over herkennen, bespreekbaar maken en doorverwijzen. Ook vragen de scholen en de bibliotheek samen een subsidie aan voor een project met lpads waarop kinderen thuis taalspelletjes doen samen met hun ouders.

Andere activiteiten in de samenleving

- **Taalachterstand door corona:** de logopedisten van de gemeente ontwikkelen een programma om de taalachterstand van kinderen door de coronalockdown in te halen. Ouders en kinderen kunnen samen een serie van activiteiten doen om te oefenen met lezen. De logopedisten lezen bijvoorbeeld boeken voor die leraren en ouders kunnen beluisteren met de kinderen.
- **Programma Bouw!:** dit programma helpt om kinderen met een taalachterstand zo snel mogelijk in beeld te krijgen en de begeleiding hier op af te stemmen. De basisscholen zijn enthousiast over het programma. In 2020 kijken scholen of en hoe laaggeletterde ouders met dit programma bereikt worden. Voorster basisscholen, samenwerkingsverband passend onderwijs en gemeente werken hierin samen. Ook zien docenten een verschil tussen kinderen met een taalachterstand en kinderen met dyslexie.
- **Pop-up taalhuis:** elke twee weken is er spreekuur van het Taalhuis in Klein Twello. Taalhuisdocent Caroline Sparenburg van de bibliotheek Brummen | Voorst helpt in het spreekuur mensen die moeite hebben met lezen, rekenen en schrijven en verwijst hen door waar nodig. Het Taalhuis wil in Klein Twello een nieuwe doelgroep bereiken. In de coronatijd is er geen fysiek spreekuur in Klein Twello.
- **Leraren signaleren laaggeletterdheid:** in 2020 geeft de bibliotheek een training op basisschool de Hietweide in het herkennen van laaggeletterdheid en doorverwijzen. Door de coronacrisis en de schoolsluiting is de training niet van de grond gekomen.

Streefbeeld 5

- **Voorlezen kinderen van Nederlandse komaf:** de Voorleesexpress heeft de ambitie om de laaggeletterdheid terug te dringen door thuis kinderen voor te lezen of met hen te lezen. De Voorleesexpress wil graag meer kinderen en ouders van Nederlandse komaf bereiken. Nu zijn er vooral kindjes die thuis geen Nederlands spreken. Door tijdgebrek is dit nog niet verder opgepakt.
- **Hulp bij lezen, rekenen en schrijven:** de gemeente Voorst en de Bibliotheek Brummen|Vorst maken een cursus waarin mensen hulp krijgen bij het lezen, rekenen, schrijven en computervragen. Ze werken aan hun basisvaardigheden en zo wordt hun kans op werk groter.

Het gebruik van duidelijke taal

- **Begrijpelijke communicatie handhaving:** team handhaving maakt in 2019 de twee belangrijkste standaardbrieven van handhaving begrijpelijk. In 2020 wil het team experimenteren met een kaartje waarop de samenvatting van de handhavingsbrief staat, zodat mensen die de brief ontvangen direct begrijpen wat de inhoud van de brief is.
- **De Cliëntenraad informeert de inwoners:** de communicatie uitingen van de Cliëntenraad op de website, het Voorster Nieuws en Twitter zijn in begrijpelijke en duidelijke taal. Zo wil de Cliëntenraad met zoveel mogelijk mensen in contact staan.
- **Begrijpelijk taalgebruik door de gemeente Voorst:** de gemeente schrijft haar brieven, website en formulieren in begrijpelijke taal. Om dat te bereiken lanceert de gemeente de B1-tool die aangeeft waar de moeilijke woorden, zinnen en taalconstructies zitten. Ook schrijft de gemeente nieuwe website van de gemeente in B1 en houdt ze rekening met laagtaalvaardige mensen in het ontwerp. Op de nieuwe website staan meer symbolen, plaatjes en minder tekst.

Geldzorgen

Formulierenbrigade en belastingaangifte

De formulierenbrigade helpt mensen met het invullen van formulieren of bijvoorbeeld bij de belastingaangifte. Daarnaast organiseert Mens en Welzijn bijeenkomsten waar ze mensen helpt bij het invullen van hun belastingaangifte.

Budgetmaatjes

Sommige mensen vinden het moeilijk om overzicht te hebben of houden over hun financiën. De formulierenbrigade helpt mensen met het invullen van een formulier of bijvoorbeeld bij de belastingaangifte. Die hulp is vaak kortdurend. Een budgetmaatje helpt mensen bij het op orde krijgen van hun administratie. Ook kan een budgetmaatje mensen emotioneel steunen of helpen met budgetteren. Een budgetmaatje is een aanvulling op de schuldhulpverlener. Als de schuldhulpverlener niet de tijd heeft om de hele administratie op orde te krijgen, kan een budgetmaatje helpen. In overleg kan een budgetmaatje ook een schuldenoverzicht maken. Mensen die klaar zijn met een schuldentract krijgen daarna hulp van een budgetmaatje, als zij dat willen. Mens en Welzijn onderzoekt de mogelijkheid om budgetmaatjes structureel aan te bieden.

Gebruik regelingen

IJsseldal wonen, de gemeente en Stimenz onderzoeken in 2021 samen hoe ze inwoners kunnen helpen om de financiële regelingen aan te vragen waar ze recht op hebben. Sommige mensen hebben weinig geld en weten niet altijd van welke financiële regelingen ze gebruik mogen maken. Hierdoor lopen ze soms het geld mis dat ze juist zo hard nodig hebben. Mensen komen door de hulp hopelijk minder snel in de problemen. Samen onderzoeken de partijen hoe ze mensen het beste kunnen bereiken en kunnen helpen met de regelingen die er zijn.

Streefbeeld 5

Smart met geld

MEE Veluwe en de Daniël de Brouwerschool geven de training Smart met Geld aan een groep leerlingen tussen de 16 en 19 jaar tussen de herfstvakantie en de kerstvakantie in 2019. De Rabobank verzorgt een gastles en er is een les met een ervaringsdeskundige, een oud leerling van de Daniël de Brouwerschool en zijn moeder. Naast het verzorgen van de training zijn borging op de school en het bespreekbaar maken in de gemeente van het thema financiële weerbaarheid en preventie bij kwetsbare jongeren belangrijke doelen van het project Smart met Geld. Sinds dit traject staat het onderwerp duidelijk op de kaart.

Geldfit: test test

Op de website Geldfit kunnen mensen een test invullen om hun financiële situatie in beeld te krijgen. Als er sprake is van geldzorgen, krijgen mensen het advies om contact op te nemen met het MNV. Zie geldfit.nl/locatie/voorst/. De gemeente verspreidt in 2020 posters en publiciteitsuitingen via sociale media om aandacht te vragen voor armoede.

Energiebank gemeente Voorst

Vanuit de Energiebank ontstaan meerdere samenwerkingen. Doel is de energierekening te verlagen met mensen die het financieel niet breed hebben.

- Binnen de gemeente wordt informatie gedeeld over de inzet van een energiecoach om mensen te helpen de energierekening omlaag te krijgen. Dit kan door te gedragverandering en aanpassingen in de woning.
- Als de energierekening niet wordt betaald, dan krijgt de gemeente een seintje van de energieleverancier. De gemeente stuurt een brief naar deze mensen waarin een aanbod wordt gedaan om mee te kijken met geldzaken. Daarin is ook de mogelijkheid opgenomen om een energiecoach te laten meekijken.
- Er komt een pakket met kleine energie maatregelen (tochtstrip, ledlamp, radiatorfolie, waterzijdig inregelen cv-ketel).
- Ook IJsseldal Wonen brengt de Energiecoach bij haar huurders onder de aandacht.

Voorkom schulden en de impact ervan

Beleid schuldhulpverlening

In 2019 stelt de gemeente nieuw beleid vast en werkt aan de vertaling daarvan in werkprocessen met aandacht voor preventie, vroeg-signalering, nazorg, financiële -, psychosociale en praktische ondersteuning en een integrale aanpak. Samen met haar partners werkt de gemeente aan het finetunen van de processen en de monitoring. In het kader hiervan wordt bijvoorbeeld de aanmeldingsroute om in aanmerking te komen voor een voedselpakket veranderd. Inwoners van de Gemeente Voorst kunnen zich zelf melden bij het MNV-loket voor een aanvraag. De hulp wordt zo laagdrempeliger. De gemeente onderzoekt of het een probleem is voor mensen om het pakket op te halen in Deventer.

Financieel Advies Team

Het Maatschappelijk Netwerk Voorst bundelt in 2019 alle informatie over geldproblemen, zodat we mensen met geldzorgen beter kunnen helpen. Het Financieel Advies Team (FAT) wordt opgericht. Hierin zitten de coördinator Schuldhulpverlening, de sociaal werkers van Stimenz, de sociaal raadvrouw en een klantmanager. Zij overleggen wekelijks en zorgen dat alle meldingen van inwoners met geldproblemen op de goede plek(ken) snel en breed opgepakt worden. Periodiek, indien nodig, sluiten IJsseldal Wonen en MEE aan. Vanaf 2021 kunnen instanties zoals de woningcorporatie,

Streefbeeld 5

energiemaatschappij of zorgverzekering mensen met een betalingsachterstand melden bij Stimenz. De sociaal werker van Stimenz neemt dan contact op met hen en biedt hulp aan. Mensen mogen zelf kiezen of ze gebruik maken van de hulp. Ook liet het FAT in 2020 aan huisartsen en POH'ers weten dat ze er zijn. Zo hopen ze dat mensen met schulden het FAT beter weten te vinden.

Signaleren van geldproblemen

De gemeente (team werk en inkomen, schulden en MNV) werkt continu aan heldere werkprocessen, waarmee meer signalen van geldzorgen in beeld komen:

- Bij de intake voor het aanvragen van een uitkering kijkt de klantmanager rechtmatigheid of mensen voor toeslagen of voorzieningen in aanmerking komen. Klantmanagers verwijzen door naar Sociaal Raadsvrouw voor voorzieningencheck.
- Vanuit de intake wordt er ook gekeken of mensen in aanmerking komen voor de Voedselbank. De gemeente heeft de afspraak met de voedselbank dat onze aanmelding hiervoor direct de financiële toets is zodat mensen daar niet een extra intake hoeven te doen.
- Klantmanagers verwijzen mensen bij de intake door naar het FAT als ze denken dat dat nodig is.

Duidelijke voorbereiding mensen met geldproblemen

Stimenz helpt mensen met geldproblemen bij een overzicht van hun situatie. Ze helpen bij het ordenen van de formulieren, toeslagen en het financieel overzicht. Ook vragen ze de laatste stand van schulden op bij schuldeisers. Stimenz verbindt mensen met de sociaal raadsvrouw, de formulierenbrigade als dat nodig is. De gemeente onderzoekt hoe de taalhuisdocent mensen kan helpen bij het invullen.

Corona en financiële zorgen

Door de Corona crisis komen veel mensen in de problemen. We zien een stijging van het aantal bijstandsaanvragen. Dit zal over een paar maanden nog meer stijgen door aanvragen van mensen van wie de WW-uitkering afloopt. Daarnaast zijn er mensen die noodgedwongen een beroep moeten doen op landelijke regelingen omtrent corona, zoals Tozo. De gemeente verwacht ook een toename van hulpvragen schuldhelpverlening. De gemeente treft een aantal maatregelen om zo goed mogelijk in te spelen op de huidige en toekomstige situatie:

- Door vroeg-signalering probeert de gemeente met de maatschappelijke partners op tijd hulp te bieden en actief te handelen op meldingen van betalingsachterstanden
- Door te signaleren bij intakes voor uitkeringsaanvragen wil de gemeente zo snel mogelijk zicht krijgen op mogelijke financiële problemen en daar bij ondersteunen.
- De gemeente belt de mensen die gebruik maken van de Tozo regeling om te vragen hoe het gaat.
- De gemeente vraagt hoe mensen verder willen met werk in de toekomst en of de gemeente daar nog bij kan helpen, bijvoorbeeld met omscholing.
- In 2021 start de Tonk-regeling waarbij inwoners een bijdrage voor noodzakelijke vaste lasten kunnen aanvragen als ze die zelf niet meer kunnen betalen.
- De gemeente wil mensen die belang hebben bij deze regeling bereiken door via sociale media en het Voorster Nieuws hier aandacht aan te geven.

Streefbeeld 5

Corona en IJsseldal

IJsseldal stuurde in de eerste corona lockdown een brief naar alle huurders om contact op te nemen als ze problemen verwachten met het betalen van de huur. Ze willen zo voorkomen dat mensen in de problemen komen omdat ze de huur niet kunnen betalen. IJsseldal probeert met mensen een oplossing te zoeken. Ook probeert IJsseldal mensen met een huurachterstand te bereiken.

Mensen met schulden en hun kinderen blijven actief

De gemeente informeert mensen met weinig geld hoe zij en hun kinderen toch kunnen sporten of aan andere activiteiten mee kunnen doen. Bij de intake voor het aanvragen van een uitkering maakt de klantmanager direct een koppeling, waar nodig en wenselijk, met Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld. Om de week is een intermediair aanwezig op Klein Twello om vragen te beantwoorden en aanvragen direct in te kunnen dienen. Het fysieke spreekuur is door corona tijdelijk afgelast. Stichting Leergeld en JFS zijn wel online bereikbaar en de gemeente heeft een contactpersoon.

Overige activiteiten op gebied van schulden voorkomen

- **Overbrugging:** mensen die geen inkomen hebben en bij de gemeente een uitkering aanvragen moeten vaak even wachten tot zij de uitkering ontvangen. Als ze moeten wachten kunnen ze in de problemen komen. Zij moeten bijvoorbeeld gewoon hun rekeningen betalen. De gemeente stemt haar werkwijze hierop af. Als mensen een aanvraag doen, kunnen ze na vier weken een voorschot krijgen als er nog geen besluit is genomen. Als ze echt niet kunnen overbruggen en er noodzaak is, kan de gemeente overbruggingsuitkering verstrekken.
- **Advies bij geldzorgen:** de gemeente geeft mensen met geldzorgen advies over geldzaken bij grote gebeurtenissen zoals trouwen en geboorte.
- **Kledingbank:** in 2019 richtten vier inwoners de Stichting Kledingbank Voorst (SKV) op. Het doel is het gratis beschikbaar stellen van herbruikbare kleding aan inwoners die onvoldoende middelen hebben. Inmiddels beschikt de Kledingbank over een pand en hopen ze in het voorjaar van 2020 open te gaan. De Stichting is hard op zoek naar financiering om de begroting rond te krijgen. Het maatschappelijke initiatief krijgt ondersteuning en advies vanuit de gemeente.
- **Veil je schuld:** Mens en Welzijn, Stimenz en de gemeente werken in 2019 samen aan bewustwording over schulden en preventie met de campagne 'Veil je schuld'. De partners onderzoeken hoe ze mensen met een kleine schuld in beeld kunnen krijgen. De gemeente, Stimenz en Mens en Welzijn werken beter samen en vinden elkaar beter. Dit staat on hold.
- **Laptop regeling:** vanuit het Rijk ontvangt de gemeente middelen om alle kinderen die geen online-onderwijs kunnen volgen, van een Chromebook te voorzien. Slechts een klein aantal kinderen maakt gebruik van deze regeling. Alle scholen in de gemeente zijn op de hoogte en kunnen dit alsnog aanvragen als het nodig is. Scholen kunnen zelf ook laptops en ipads aanvragen als dat nodig was, waarschijnlijk doen veel scholen dat.
- **Signaleren huurders met huurachterstand:** IJsseldal wonen belt, mailt en appt met hun huurders om te voorkomen dat de huurachterstand zo groot wordt dat de deurwaarder erbij komt. Ook werkt IJsseldal samen met het FAT om te zorgen dat mensen snel hulp krijgen.
- **Schuldhelpverlening op de kaart:** mensen, in dit geval met geldproblemen, weten vaak niet welke hulp er voor hen bestaat. De gemeente wil dat mensen hier beter van op de hoogte zijn. De gemeente past de informatie op de website aan, zodat inwoners de informatie beter kunnen vinden. Ook onderzoekt de gemeente of een pagina in het Voorster Nieuws mogelijk is. De gemeente werkt aan een gestructureerd communicatieplan om inwoners te informeren over hulp bij schulden. In 2020 staat er een artikel in het Voorster Nieuws over hulp bij schulden.
- In 2020 is er in samenwerking met Voorst onder de Loep aandacht in het Voorster Nieuws voor hulp bij schulden. Er zijn twee interviews geplaatst, één met een professional en één met een ervaringsdeskundige. Daarnaast zijn er twee paginagrote advertorials geplaatst. Hierin brachten gemeente en partners onder de aandacht welke mogelijkheden er binnen de samenleving zijn om (1) grip te krijgen op je financiën en (2) uit de schulden te blijven of te komen.

Streefbeeld 6

We zorgen voor elkaar

6.1 We bieden geborgenheid
in onze directe omgeving en
we kijken naar elkaar om

6.2 Ook als we kwetsbaar
zijn tellen we mee en zijn we
deel van de samenleving

6.3 We ontvangen tijdig
passende hulp

6.4 Onze zorg is effectief en
kwalitatief hoogwaardig

Streefbeeld 6

De preventieve uitdagingen

6.1 We bieden geborgenheid in onze directe omgeving en we kijken naar elkaar om (sociale cohesie en eenzaamheid)

Sociale cohesie in buurten en kernen is belangrijk om te voorkomen dat mensen (jong en oud) er alleen voor komen te staan of vereenzamen. Om voor elkaar klaar te staan, moet je elkaar kennen: hiervoor is ontmoeting en persoonlijk contact noodzakelijk. Mensen geven vaak niet uit zichzelf aan dat ze zich eenzaam voelen. We willen eenzaamheid uit de taboesfeer halen door er meer over te praten. Ook willen we mensen helpen zich er op tijd bewust van te worden als er een gemis aan contacten ontstaat. Eenzaam ben je namelijk niet van de één op de andere dag, het is een sluipend proces. Als mensen zich durven uit te spreken, is het belangrijk dat we daarna mensen ondersteunen om meer sociale contacten aan te gaan en hun sociale netwerk op peil te houden of te vergroten. Daarbij is het belangrijk dat we weten wat de behoefte van mensen is, zodat we zoveel mogelijk kunnen aansluiten bij hun vraag.

6.2 Ook als we kwetsbaar zijn tellen we mee en zijn we deel van de samenleving (wonen en zelfredzaamheid)

Mensen die kwetsbaar zijn of worden - bijvoorbeeld door psychiatrische klachten, niet aangeboren hersenletsel, ouderdom of dementie - blijven langer thuis wonen. Juist voor kwetsbare mensen is het hebben van sociale contacten en een vangnet erg belangrijk. We willen hen ondersteunen om zo mobiel en zelfredzaam mogelijk te blijven. Zo kunnen zij ontmoetingsplekken, voorzieningen en winkels blijven bereiken. Voor kwetsbare mensen die niet thuis kunnen blijven wonen willen we voldoende geschikte opvang- en woonplekken in onze eigen gemeente realiseren. Dat geldt voor diverse doelgroepen, waarbij het nodig is om de behoefte te achterhalen. Waar mensen een beperkt eigen netwerk hebben of (weer) thuis komen wonen vanuit de zorg, is een vangnet aanwezig dat zorgt voor gepaste ondersteuning.

6.3 We ontvangen tijdig passende hulp (signaleren, bereiken en toegankelijkheid)

Om inwoners tijdig zorg te kunnen bieden en problemen niet te laten verergeren, is het belangrijk dat ze in beeld zijn bij instanties en zorgverleners. Dat betekent dat we signalen van mensen die zorg nodig hebben zo vroeg mogelijk herkennen. Hiervoor is kennis nodig van dergelijke signalen en moeten mensen signalen kunnen en durven melden. Ook moet de follow-up na melding van een signaal goed georganiseerd zijn.

Ook is het essentieel dat wij inwoners bereiken. Eén van de grootste uitdagingen is om mensen te bereiken die zich nog onvoldoende bewust zijn van hun hulpvraag en mensen die we normaal gesproken niet kunnen bereiken. Een specifieke groep daarin zijn jongeren die als ze 18 jaar worden uit Jeugdzorg komen. Een deel van deze jongeren heeft dan nog aandacht nodig om te voorkomen dat zij problemen krijgen.

We zetten in op meer openheid: wanneer inwoners een hulpvraag durven stellen, kunnen ze geholpen worden. We willen dus bereiken dat inwoners zich kwetsbaar durven op te stellen en om hulp vragen zonder 'vraagverlegenheid' te vertonen. Om mensen de hulpvraag te laten stellen is het van belang dat mensen zich vertrouwd genoeg voelen met professionals om hun hulpvraag te stellen en voldoende weten over het hulpaanbod en of ze bijvoorbeeld een eigen bijdrage moeten betalen. Binnen de gemeente ontwikkelen we kennis om signalen goed te kunnen beoordelen, toegankelijk te zijn en mensen direct de juiste zorg te bieden passend bij hun behoefte.

Streefbeeld 6

6.4 Onze zorg is effectief en kwalitatief hoogwaardig

Onze zorg werkt vanuit de behoefte van mensen met een zorgvraag. We willen werken aan een balans tussen vertrouwen op goed gedrag en verantwoording aan regels en plichten. Daarbij sturen financiers van zorg op de effecten van interventies. Het uitvoeren van regels en administratie komt dan in dienst te staan van een effectieve en kwalitatief hoogwaardige zorg. De financiers van zorg stemmen hiertoe hun werkwijze zoveel mogelijk op elkaar af. Zo blijft de administratiedruk voor zorgaanbieders binnen de perken.

Sinds de overheveling van veel zorgtaken naar de gemeente is hard gewerkt aan het opzetten van het Centrum Jeugd en Gezin en het Maatschappelijk Netwerk Voorst. Ook de komende jaren werkt de gemeente door aan de organisatie van de zorg. Het doel is dat de rollen en werkwijze van de partners in het zorgnetwerk duidelijk zijn, zodat de zorgverlening effectief is. De zorg werkt daarbij goed samen in het belang van de inwoners van de gemeente Voorst, ook al zijn de organisaties soms concurrenten van elkaar.

Streefbeeld 6

Hoe staat preventie ervoor in de Voorster samenleving

Bereiken van mensen en aansluiten op de behoefte

Eén van de kernuitdagingen van preventie is het eerder en beter bereiken van mensen. Bijvoorbeeld mensen in stille armoede, mensen die eenzaam zijn of mensen die thuis zitten met psychische klachten, dementie of mantelzorg die te zwaar is. Het bestaande (hulp)aanbod volstaat wellicht, maar maken de mensen voor wie het bedoeld is er gebruik van? Het is niet voor elke inwoner logisch dat hij/zij het hulpaanbod kent en zomaar binnenstapt bij de gemeente of een andere instantie. Dit is een belangrijke rode draad voor ieder beleid, project en actie in het sociaal domein: weet waar je doelgroep zit en waar je doelgroep behoefte aan heeft. De bewustwording hiervan neemt toe onder veel partijen in het sociaal domein. Er zijn nog veel kansen om er praktische invulling aan te geven. Binnen het sociaal domein is het een onderdeel van de missie. Het gesprek over hoe het vorm te geven moet nog gevoerd worden. De professionals in het sociaal domein ervaren werkdruk binnen de dagelijkse werkzaamheden. Voorst onder de Loep biedt aan het gesprek hierover te organiseren en te faciliteren.

Signaleren van problemen

Een andere kernuitdaging is het (vroegtijdig) signaleren van mensen met een (beginnend) probleem, bijvoorbeeld aan de hand van levensgebeurtenissen. Hoe eerder je signaleert en het signaal op de juiste plek hebt, hoe groter de kans dat een probleem tijdig erkend en aangepakt wordt. In de ontwikkeling van diverse programma's of nota's wordt hier nu specifiek aandacht aan besteed. De bewustwording dat het belangrijk is, is er dus. Hoe er daadwerkelijk vorm aan te geven in de praktijk van alledag is nog niet een concreet onderdeel van het gesprek met elkaar. Voorst onder de Loep biedt aan het gesprek hierover te organiseren en te faciliteren.

Sociale cohesie en eenzaamheid

Opgave eenzaamheid integraal bekeken

De gemeente, De Loep en Mens en Welzijn starten in 2021 met een integrale aanpak van de opgave eenzaamheid. De gemeente formuleerde ambities in het meerjarenbeleidskader om eenzaamheid zoveel mogelijk te voorkomen en eenzame mensen beter te bereiken met het aanbod. Met steun van het programma 'Eén tegen eenzaamheid' (landelijk vanuit het ministerie van VWS) en Voorst onder de Loep onderzoeken de organisaties hoe mét de samenleving deze opgave het beste kan worden aangepakt.

Ondersteunende werkwijze: Asset Based Community Development

Diverse medewerkers van Mens en Welzijn starten in 2021 met een scholing voor buurtgericht werken, namelijk "Asset Based Community Development (ABCD)". Het overkoepelende doel van deze methode is het van binnenuit werken aan een in economisch, cultureel en sociaal opzicht leefbare buurt door sociale relaties tot stand te brengen en capaciteiten te mobiliseren van bewoners, organisaties en instellingen binnen de lokale gemeenschap. Een methode waarin je dus aan de leefbaarheid in buurten werkt door alle buurtbewoners te betrekken.

Streefbeeld 6

Voor mantelzorgers:

Er worden verschillende activiteiten voor mantelzorger georganiseerd.

- **Gespreksgroepen mantelzorgers:** samenleven met en zorgen voor mensen met dementie kan zwaar zijn. Sommige mensen vinden het prettig om met andere mantelzorgers te praten over hun ervaringen. Daarom start Mens en Welzijn ieder jaar gespreksgroepen op voor mantelzorgers van partners met dementie. Ze kunnen hun hart luchten, maar ook kennis en tips delen.
- **Waardering van mantelzorgers:** om mantelzorgers een hart onder de riem te steken en te laten zien dat zij gewaardeerd worden, is er regelmatig contact. Zo worden ze gebeld, krijgen ze mails en bijvoorbeeld het boekje “klein Geluk” uitgereikt. Ook brachten de Rotary en Mens en Welzijn 250 mantelzorgers een verrassingspakket. Tot slot is er aandacht voor mantelzorgers in het Voorster Nieuws, de website en facebook van Mens en Welzijn, Kijk in de Kern. Ook brachten Stichting Tamara uit Terwolde, dorpscontactpersonen, vrijwilligers en Mens en Welzijn 235 mantelzorgers een ontbijtje op de landelijke mantelzorgdag.
- **Cursus mantelzorgers:** het is niet altijd makkelijk om als mantelzorger je grens aan te geven. Mens en Welzijn organiseert daarom een cursus voor mantelzorgers. Zij krijgen handvatten om een goed evenwicht te vinden tussen zorgen voor zichzelf en zorgen voor hun naasten. Ook organiseren Impluz en Mens en Welzijn een cursus mindfulness voor mantelzorgers. In deze cursus leren ze technieken om beter in balans te zijn.
- **Extra steun voor mantelzorgers:** Uit de evaluatie mantelzorg bleek dat mantelzorgers nog wat extra steun kunnen gebruiken wanneer ze overbelast dreigen te raken. (respijtzorg). De ambitie van de gemeente is dat er in 2024 voldoende logeeradressen en ondersteuning voor mantelzorgers is om te voorkomen dat ze overbelast raken. De gemeente onderzoekt nu welke vorm de ondersteuning het beste kan krijgen.

Initiatieven van inwoners

Er zijn verschillende initiatieven die er voor zorgen dat mensen meer met elkaar in contact komen:

- **Trefpunt Duistervoorde:** de stichting doet het ook in 2020, ondanks corona, goed. De activiteiten liggen wel stil vanwege corona, maar het bestuur is volop met elkaar en met de mensen in de omgeving in contact. De deelname van het Trefpunt aan de masterclasses fondsenwerving van Voorst onder de Loep betaalt zich uit. Met subsidies van de Provincie Gelderland en het Postcode Loterij Buurtfonds heeft de stichting in coronatijd hun ruimte een flinke boost kunnen geven met een nieuwe vloer, een schuifwand en een verbetering van de akoestiek. De coördinator maatschappelijke initiatieven heeft bij het aanvragen op de achtergrond meeg geholpen. Er is goed contact met Mens en Welzijn die de stichting ondersteunt, ook bij het nog vriendelijker inrichten van de ruimte. Zaken die bijdragen aan de sfeer van een echte ontmoetingsplek en een betere toegankelijkheid. Buiten is ook met de subsidie de jeu de boulesbaan verbreed, zodat er meer mensen tegelijk kunnen bewegen. Ze waren erg blij met de mededeling van vorige week dat er weer in groepjes van 4 gespeeld mag worden.
- **Promotie van NLDoet en Burendag:** in de Voorster samenleving ontstaan in 2020 18 initiatieven op de NLDoet dag en de Burendag die ontmoeting stimuleren. De gemeente promoot NLDoet via een artikel op Kijk in de Kern, in de VoorstWijzer en op sociale media.
- **Dorpsquizen in Wilp, Klarenbeek en Teuge:** verschillende dorpen organiseren een dorpsquiz. Na het grote succes in Wilp werken ook Klarenbeek en Teuge aan hun quiz. Vanwege corona gaat de quiz in Teuge voorlopig niet door. In 2019 is de quiz in zowel Wilp als Klarenbeek een groot succes. Veel inwoners en lokale ondernemers doen actief mee en ontmoeten elkaar op een speelse manier. In 2021 gaat de dorpsquiz van Wilp zelfs volledig online.

Streefbeeld 6

- **Wandelgroep Wilp-Achterhoek:** de dorpscontactpersoon in Wilp-Achterhoek richt in 2018 een wandelgroep op. Zo ontmoeten mensen elkaar en wandelen ze samen.
- **Meeting Point voor jongeren met autisme:** voor sommige jongeren met autisme is het lastig om uit te gaan. Ze hebben moeite met de vele prikkels. In een eigen soos in Twello kunnen ze chillen, gamen, biljarten of een spelletje doen. MEE, Mens en Welzijn, De Loep en gemeente maken samen het eigen initiatief van een aantal jongeren mogelijk. Zij ontmoeten elkaar iedere maand in Klein Twello. Tijdens corona is het Meeting Point zolang als het kon fysiek doorgegaan. Toen het niet meer kon, hebben ze het digitaal bij elkaar geprobeerd te komen. Dat werkte helaas niet goed en veroorzaakte frustratie. Voor sommige deelnemers is het erg ingewikkeld om beperkt contact te hebben met anderen. Ze missen de gesprekje, gezelligheid en het fysieke contact. Zodra het weer een beetje mag, spreken ze weer bij Klein Twello af. Het idee om deze bijeenkomsten zonder begeleiding vorm te geven is niet reëel gebleken. De begeleiding vanuit MEE Veluwe is voor de komende periode weer geborgd in afspraken met de gemeente. Er zijn plannen om frequenter Meeting Points te hebben.

Samenwerking

Om meer verbinding in de samenleving te krijgen ontstaan op verschillende plekken mooie samenwerkingen:

- **Kerken werken samen:** kerken zijn zeer actief op meerdere thema's rond oudere en kwetsbare mensen. Een aantal kerken werkt ook al nauw samen. De kerken maken verbinding met andere maatschappelijke organisaties in de gemeente, zodat deze partijen met elkaar nog meer impact kunnen maken.
- **Klein Twello:** Klein Twello is sinds 2019 een plek waar organisaties preventief werken, ontmoeting in de buurt mogelijk is en signalen van eenzaamheid kunnen worden opgevangen. Door Corona is Klein Twello lange tijd minder openbaar te bezoeken. De inloopfunctie is daardoor tijdelijk gesloten. Dit zal na corona weer opgepakt worden.
- **Ontmoeting in de buurt:** samenwerking tussen IJsseldal Wonen en de gemeente om ontmoetingen in de buurt te stimuleren in de openbare ruimte. Er worden ideeën verzameld voor een speelplek in Demmerskamp in Twello om ontmoeting te stimuleren. Er ligt binnen Twello het idee om 6 kleine speeltuintjes om te vormen naar 2 toekomstbestendige speeltuinen en de andere ruimte in te zetten voor groeninitiatief. De coördinator maatschappelijke initiatieven werkt samen met de woningconsulenten van IJsseldal Wonen bij een aantal activiteiten die zij in gang hebben gezet. Dit heeft door de corona-crisis iets vertraging opgelopen.
- **Compaan:** Mens en Welzijn en de bibliotheek Brummen | Voorst stellen via Compaan een tablet beschikbaar aan kwetsbare mensen die niet gewend zijn om met digitale media om te gaan en eenzaamheid ervaren. Bij de tablet krijgen mensen ook een maatje die ze helpt bij het gebruik en die regelmatig contact met ze onderhoudt. Zo kunnen ouderen ook digitaal in contact blijven met hun familie, online kerkdiensten bezoeken, deelnemen aan digitale dagbesteding of beweegoefeningen doen. Studenten en de buurtsportcoach maakten samen beweegfilmpjes die ze deelden via de Compaan.
- **Elkaar gemakkelijk ontmoeten:** gemeente, Mens en Welzijn, Compaan en MijnBuurtje.nl werken samen aan het koppelen van ontmoetingsactiviteiten met de Compaan, een lokale vervoersdienst, Kijkindekernen.nl en het maatjesproject. Kwetsbare mensen kunnen zo ook digitaal anderen ontmoeten. Of ze kunnen makkelijker naar een ontmoetingsplek als ze zelf geen vervoer hebben of alleen de eerste stap niet kunnen of durven zetten.

Streefbeeld 6

- **De Benring: het preventiecentrum van Voorst:** de Benring in het dorp Voorst is een coöperatie die woningen aanbiedt met zorg voor senioren en kwetsbare jongeren. De Woonzorgcoöperatie Voorst, Mens en Welzijn, de dorpscontactpersoon en de coördinator maatschappelijke initiatieven werken samen om het aantal activiteiten op De Benring van en voor de bewoners, omwonenden en inwoners van Voorst uit te breiden. Dan kan het bijvoorbeeld gaan om samen komen uit de moestuin en daarna samen eten.
- **Steunpunt mantelzorg:** de gemeente en Mens en Welzijn onderzoeken samen hoe mantelzorgers het steunpunt ervaren. Dit doen zij met een enquête.
- **Jonge Mantelzorgers:** samen met De Kap uit Apeldoorn en Koppel Swoe uit Epe organiseert Mens en Welzijn verschillende activiteiten voor jonge mantelzorgers. Zo ontmoeten jonge mantelzorgers elkaar en doen ze iets leuks. Ook deelde Mens en Welzijn met sponsoring van de Rabobank grote knuffels uit. Studenten van het ROC en Mens en Welzijn organiseren samen activiteiten voor jonge mantelzorgers. Zo maakten ze filmpjes, zochten contact en organiseerden een online bingo en barbecue.
- **Kennisuitwisseling welzijn:** in 2019 en 2020 wisselen de coördinator maatschappelijke initiatieven, Mens en Welzijn, Trefpunt Duistervoorde en verschillende dorpsbelangenverenigingen kennis uit over ontmoeting en ontmoetingspunten in de Gemeente Voorst. Er is behoefte aan het delen van kennis over dit onderwerp.

Overige acties op gebied van het tot stand brengen van contact en voorkomen van eenzaamheid:

- **Hart onder de riem tijdens corona:** de gemeente stuurt Voorster jongeren een 'hart onder de riem'. Ze mogen online een film uitzoeken en in een brief krijgen ze erkenning voor de lastige momenten tijdens de coronaperiode. En om de jongeren een compliment te geven voor hun inzet tot nu toe.
- **Talententuin:** Mens en Welzijn ondersteunt dat in alle dorpen van de gemeente plekken zijn waar kwetsbare mensen gemakkelijk binnen kunnen lopen. Die zijn er grotendeels al (zoals in de dorpshuizen), maar worden verder uitgebreid. De plekken wisselen onderling kennis uit en "good-practices" via Kijk in de Kern. Een voorbeeld is dat mensen met geheugenverlies of beginnende dementie andere mensen kunnen ontmoeten, maar ook gewoon een activiteit doen die ze leuk vinden (fysiek en digitaal). Op deze manier wordt de mantelzorger ontlast. En kwetsbare mensen worden mensen aangesproken op wat ze nog wél kunnen. Gemeente en Mens en Welzijn brengen de betrokkenen vrijwilligers(organisaties) rondom ontmoetingsplekken en ontmoetingsactiviteiten met elkaar in verbinding zodat ze van elkaar kunnen leren. En ze bieden trainingen aan, bijvoorbeeld over signaleren, zodat vrijwilligers kwetsbare mensen kunnen doorverwijzen. Hiermee komt er ook meer samenwerking met en tussen het MNV, de thuiscoach senioren, huisartsen en de dorpscontactpersonen.
- **Marktplaats 11:** ontmoetingsplek voor jong en oud: de bibliotheek Voorst-Brummen is een centrale ontmoetingsplek voor alle inwoners van Voorst. Daarvoor richt de bibliotheek een kleine horeca en de ruimtes anders in zodat ze meer activiteiten aan kunnen bieden. Meet in 11 is een vast onderdeel in de bibliotheek op vrijdagmiddag. Mensen kunnen binnenlopen voor een goed gesprek en een kop koffie. Dit loopt als een speer en ook de St. Dorpskerk is zeer tevreden. De bibliotheek ervaart dat mensen de bibliotheek steeds meer opzoeken. De meet-in 11 blijft bestaan en in de toekomst koppelen de bibliotheek en de dorpskerk de inloop aan andere activiteiten zoals de tentoonstelling 75 jaar vrijheid. De bibliotheek werkt aan het verbreden van haar imago als boekuitlener. De bibliotheek richt een werkgroep op van partijen die samen de locatie "marktplaats 11" kunnen vormen en onderzoekt onder andere een samenwerking met een horecapartij.

Streefbeeld 6

- **Bezoekdienst voor weduwnaars en weduwen:** Stichting Mens en Welzijn organiseert een bezoekdienst voor mensen die recent hun partner hebben verloren. Mensen die iemand verloren hebben, hebben vaak steun aan familie en vrienden. Sommige mensen hebben die steun niet, terwijl ze wel graag ondersteuning bij het rouwen willen hebben. Een vaste bezoeker kan dan op visite komen. Hij of zij luistert en begeleidt bij het rouwproces.
- **Weggeefkast Klein Twello:** in Klein Twello realiseert ABC De Cirkel sinds 2019 een weggeefkast met boeken en speelgoed, zodat mensen elkaar hier kunnen ontmoeten en treffen en een extra reden hebben om naar Klein Twello te komen. Vanwege corona is vrije inloop in Klein Twello tijdelijk niet mogelijk. Na Corona kijkt ABC De Cirkel hoe ze de weggeefkast weer in gebruik gaan nemen.
- **Ouderendag:** zwembad De Schaeck organiseert in 2019 een speciale dag voor ouderen. Tachtig ouderen maken in het restaurant eerst kennis en drinken koffie. In 2020 werken Zwembad de Schaeck en Mens & Welzijn samen aan een “ouderendag” in 2020 voor ruim 100 ouderen uit onze gemeente. Deze is door Corona geannuleerd.
- **Ondersteuning jongeren:** Humanitas ondersteunt jongeren om hun zelfvertrouwen, cognitieve en sociale vaardigheden te ontwikkelen. Een vrijwilliger helpt de jongere tussen 12 – 25 jaar met het vergroten van het netwerk en zelfvertrouwen door er bijvoorbeeld samen op uit te gaan of creatief bezig te zijn. Dit draagt zowel bij aan hun zelfredzaamheid als het voorkomen van eenzaamheid nu en in de toekomst.

Zelfredzaamheid en zelfstandig wonen

Concrete acties

Er is een aantal concrete acties die de zelfredzaamheid van (kwetsbare) inwoners in de gemeente Voorst vergroten:

- **Opstapwoningen:** tussenvormen voor wonen met zorg: op dit moment hebben 6 mensen een opstapcontract bij IJsseldal Wonen en wachten nog 3 mensen op een opstapwoning. Zij krijgen begeleiding van Riwis, Leger des Heils, de Passerel en 's Heerenloo. Steeds meer mensen die in een instelling wonen verlaten deze om zelfstandig te gaan wonen. Een opstapwoning is een zelfstandige woning met een tijdelijk huurcontract van 2 jaar. Na 1,5 jaar wordt bekeken of het tijdelijke contract een vast huurcontract kan worden.
- **Woningcheck => voorheen huistest:** de gemeente Voorst schaft een test aan waarmee mensen zien of hun huis geschikt is om langer thuis te wonen. Door deze test te doen zien ze of daar aanpassingen voor nodig zijn. De ouderenadviseurs van Mens en Welzijn doen deze test bij de mensen thuis. Ook IJsseldal wonen werkt met deze test bij mensen thuis.
- **Zeker bewegen:** als ouderen vallen, hebben ze daar vaak veel last van. Hierdoor durven ze minder te bewegen. Terwijl bewegen juist goed is. Mens en Welzijn organiseert samen met Tijssen Weerbaarheid de cursus ‘Zeker Bewegen’ voor senioren. Zeker Bewegen – werkt in trajecten van 6 weken en is ieder jaar. Mens en Welzijn organiseerde in 2019 twee trajecten (voorjaar en najaar) en een ‘terugkomdag’ om het geleerde weer even op te halen. Het doel hiervan is dat ouderen in een betere conditie blijven. Zodat ze langer zelfstandig blijven en minder vaak vallen. In 2020 is dit door de maatregelen rondom het coronavirus komen te vervallen (helaas was daar geen cursus tegen opgewassen).
- **CJG ondersteunt jongeren die uitstromen uit jeugdzorg:** jeugdhulpverleners vanuit het CJG wijzen zorgaanbieders vanaf ongeveer het 17e jaar erop dat zij hulp bieden bij de voorbereiding op het volwassen worden.
- **Ondersteuning jonge gezinnen:** een vrijwilliger van Humanitas helpt gezinnen met kinderen die het moeilijk hebben door elke week langs te gaan. De vrijwilligers luistert, helpt bijvoorbeeld bij de verzorging van de kinderen of bij het aanbrengen van structuur. De rust in het gezin kan voor komen dat grotere opvoedproblemen ontstaan.

Streefbeeld 6

- **Vitaliteitsbeurs:** voor ouderen bestaan allerlei activiteiten in Voorst. Activiteiten om ouderen fit te houden. Zowel geestelijk als lichamelijk. Mens en Welzijn in Voorst wil dat mensen op de hoogte zijn van het aanbod. Daarom organiseert ze vanaf 2019 tijdens het halen van de griepvaccinatie in de Jachtlust een Vitaliteitsbeurs. Hier presenteren sportscholen, diëtisten, coaches en sportverenigingen hun aanbod voor ouderen. Dit is vanwege corona in 2020 niet doorgegaan.

Ontwikkelingen in beleid of uitvoering

Er wordt ook nagedacht over andere manieren van werken die zelfredzaamheid in de samenleving bevorderen:

- **Andere benadering: van 'ziekte en zorg' naar 'gezondheid en gedrag'**
Nadat in 2019 diverse beleidsmedewerkers, welzijnswerkers en wijkverpleegkundigen in onze gemeente deelnamen aan de cursus "Van ZZ naar GG" (van 'Ziekte en Zorg' naar 'Gezondheid en Gedrag'), is in 2021 een aantal welzijnswerkers van Mens en Welzijn gestart met de opleiding "Van ZZ naar GG". Dit is een methode om op een andere manier naar zorg en begeleiding te kijken, waarmee in de begeleiding van mensen met een aandoening de nadruk ligt op het vergroten en behouden van de gezondheid en de mogelijkheden die er zijn en niet zozeer op hun ziekte en de zorg daaromheen.
- **Woonbehoefte diverse doelgroepen:** gemeente, woningcorporatie IJsseldal en Voorst onder de Loep denken sinds 2018 na over het wonen voor doelgroepen die we mogelijk onvoldoende in beeld hebben dan wel waarvoor in de gemeente Voorst geen tot weinig aanbod is. Bijvoorbeeld: ouderen die in hun dorp willen blijven wonen maar dat niet kunnen, woonvormen voor autistische jongeren en woningen voor mensen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen. Fysiek en sociaal domein van de gemeente hebben in 2019 een bijeenkomst rondom wonen en zorg, met oog ook voor preventie. De uitdaging is om de behoefte en aantallen van kwetsbare doelgroepen beter inzichtelijk te krijgen, zodat we beter kunnen sturen op bijzondere woonvormen in onze gemeente. De conclusie is dat het aantal beschermd wonen plekken niet toeneemt, maar dat een deel van de woonruimtes kwalitatief niet meer voldoet aan de eisen van nu. Voor deze kwalitatieve vraag is de gemeente met Riwis in gesprek en zoeken ze naar een oplossing. De gemeente onderzoekt de behoefte voor wonen van ouderen en mensen met een verstandelijke beperking. De gemeente en haar partners pakken dit samen op. Met de woningcorporatie en de aanwezige zorgpartijen wordt de locatie oude Veluws College en omgeving in beeld gebracht voor de ontwikkeling van (tussenvormen van) wonen en zorg in beeld gebracht. Voorst onder de Loep kan als betrokken aanjager naar de achtergrond.
- **Decentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang:** de wetgever besluit om per 2021 de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en de maatschappelijke opvang bij alle gemeenten neer te leggen en niet alleen bij de centrumgemeenten. De gemeente en de regio bereiden dit voor. Het budget Beschermd wonen krimpt daarbij in. In voorbereiding op deze doordecentralisatie is in 2020 een regionaal onderzoek om de regionale woonopgave voor beschermd wonen in beeld te brengen. Wat is de lokale vraag en wat zijn de mogelijkheden van alle deelnemende gemeenten met betrekking tot de regionale opgave (uitstroom). Is er commitment om hier samen in op te trekken en de regionale opgave aan te kunnen pakken? Er is regionale afstemming over of woonvormen voor specifieke doelgroepen in elke gemeente haalbaar zijn of slechts in enkele gemeenten, en hoe zorgaanbieders daarin keuzes maken.

Streefbeeld 6

Onafhankelijke- en gespecialiseerde cliëntondersteuning

Het recht op onafhankelijke cliëntondersteuning is in de Wmo vastgelegd en heeft betrekking op de volle breedte van het sociaal domein. Voor onafhankelijk cliëntondersteuning is het belang van de inwoner het enige uitgangspunt. Ook moet de ondersteuning integraal, toegankelijk, bekend en beschikbaar zijn. In 2017 is de notitie cliëntondersteuning door de Raad vastgesteld. In deze notitie is de visie van de gemeente op cliëntondersteuning vastgelegd en hoe zij (onafhankelijke) cliëntondersteuning ziet en borgt.

Uit het preventieproject “Vorst onder de Loep” en in de continue doorontwikkeling van het Maatschappelijk Netwerk Vorst (MNV) en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) komt naar voren dat voor een deel van onze inwoners, in het bijzonder voor inwoners met een Licht Verstandelijke Beperking of een vorm van Autisme, het vinden van de toegang en passende ondersteuning niet eenvoudig blijkt. De visie en de borging van onafhankelijke cliëntondersteuning was nog onvoldoende uitgewerkt. Door een beroep te doen op financiële middelen van het Ministerie van VWS kon de gemeente als Koploper Cliëntondersteuning een impuls geven aan de doorontwikkeling. Een voorstel is bij het ministerie ingediend en een éénmalig bedrag van € 492.000,- is toegekend.

Het voorstel beschrijft de beoogde doorontwikkeling van cliëntondersteuning. Een projectleider gaat aan de slag met de uitwerking en uitvoering van de volgende punten:

1. Versterken van de onafhankelijke cliëntondersteuning, waarmee zelfregie in de toegang versterkt wordt, door:
 - a. onafhankelijke cliëntondersteuning beter te verankeren in de toegang en toeleiding;
 - b. onafhankelijke cliëntondersteuning beter bekend te maken bij onze inwoners;
 - c. de opgedane kennis te delen in de regio.
2. Uitvoeren van een pilot met gespecialiseerde cliëntondersteuning voor inwoners met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB) en stoornissen in het autistisch spectrum (ASS).

Stand van zaken:

1. Versterken van de onafhankelijke cliëntondersteuning

Om gezamenlijk duidelijk te hebben hoe we in de praktijk onafhankelijke cliëntondersteuning vormgeven, heeft eind 2019 een uitgebreide nulmeting plaatsgevonden. Er zijn gesprekken gevoerd met grote groep medewerkers van het sociaal domein om daarover gedragen keuzes te maken. De ontwikkeling van het dienstverleningsconcept en de gemeentelijke toegang heeft vertragend gewerkt op de voortgang van de doorontwikkeling van onafhankelijke cliëntondersteuning. Inmiddels is hierover duidelijkheid, waardoor de besproken processtappen op het gebied van onafhankelijke cliëntondersteuning kunnen worden gezet. Naar verwachting ronden we dit onderdeel van de opdracht in het najaar van 2020 af.

Streefbeeld 6

2. Pilot specialistische cliëntondersteuning voor inwoners met een LVB of een ASS (Pilot KLASS)

De overheid vraagt van iedere inwoner dat hij naar vermogen meedoet en legt daarbij de nadruk op eigen verantwoordelijkheid. Zo ook voor het zelf organiseren van ondersteuning. Sommige inwoners vinden het echter moeilijk om ondersteuning te vragen, hebben niet het inzicht dat ze dit nodig hebben of vragen er gewoonweg niet om. Deze inwoners hebben vaak een beperkte sociale redzaamheid en daardoor moeite om belangrijke aspecten van hun (dagelijks) leven goed te organiseren. In het pilotproject KLASS ondersteunen wij 40 Voorster inwoners met een (vermoeden van) LVB of ASS die zich zelf niet melden bij de (gemeentelijke) toegang. De inzet is erop gericht dat ook deze inwoners zo zelfstandig mogelijk meedoen in de samenleving. Met de pilot zoeken we uit hoe we inwoners met een LVB of een ASS eerder kunnen bereiken en hoe onze ondersteuning het best aansluit bij hun behoefte en mogelijkheden. Het eerder bereiken en beter ondersteunen leidt naar verwachting ook tot een efficiëntere inzet van collectieve- en maatwerkvoorzieningen.

Het projectteam is gevormd en getraind en vervangende medewerkers voor de staande organisatie zijn geregeld. Het projectteam start een wervingscampagne gericht op verwijzers van potentiële deelnemers, zoals (para)medici, wijkverpleegkundigen, welzijnswerkers en actieve vrijwilligers in de samenleving. Ook met twee scholen voor Praktijkonderwijs zijn afspraken gemaakt om samen verder inhoud te geven aan de pilot. Begin 2021 wordt geconstateerd dat er pijn wordt geleden in de bestaande organisatie door de projecten in het sociaal domein, waaronder KLASS. Op dit moment wordt de pilot door een externe adviseur onderzocht. Deze zal een advies uitbrengen over het vervolg van de pilot.

Samenwerking gericht op zelfredzaamheid

- Mentoren voor jongeren die uitstromen uit Jeugdzorg: voor jongeren die begeleid zijn door Jeugdzorg is het soms lastig wennen aan het leven zonder Jeugdzorg. Hulp van mentoren of ervaringsdeskundigen aan deze jongeren werkt. In dit project koppelt de gemeente mentoren aan jongeren. Team ED (ervaringsdeskundigen jongeren) (www.teamed16.nl) geeft in 2020 een voorlichting aan het MNV en CJG. De ervaringsdeskundigen bieden ondersteuning die goed aansluit bij de jongeren die nu jeugdhulp ontvangen. Vanuit hun eigen ervaringen helpen ze de jongeren op weg en zijn ze aanvullend aan de bestaande hulpverlening. Hulpverleners weten beter wat team ED doet en hoe ze hen kunnen vinden. Er is regelmatig contact tussen de gemeente en team ED. Ook is er goed contact tussen het project KLASS en team ED.

Signaleren, bereiken en toegankelijk zijn

Deze drie pijlers van preventie zijn essentieel als je problemen wilt voorkomen in je samenleving. Er zijn verschillende activiteiten, bewegingen of processen aan de gang op het gebied van deze onderwerpen.

Algemeen

- **Dienstverlening gemeente richting inwoners:** de gemeente werkt aan haar dienstverlening gecombineerd met de bouw van een nieuw gemeentehuis. Daarin maakt de gemeente een grote slag op gebied van preventie: de openheid en transparantie van de gemeente richting inwoners, laagdrempeligheid van de toegang, integrale samenwerking in de toegang en het outreachend werken. Om mensen met open armen te ontvangen én het zo makkelijk mogelijk te maken de gemeente te bereiken, is er één telefoonnummer waar mensen naartoe kunnen bellen.

Streefbeeld 6

Mensen worden altijd doorverwezen of teruggebeld. Het ontwerp van het nieuwe gemeentehuis is goed toegankelijk voor mensen met een handicap, autisme en laaggeletterdheid. Ook kunnen mensen met hun vraag via verschillende kanalen terecht bij de gemeente: fysiek, per post, online, per mail of sociale media.

- **Erwelzijn:** Mens en Welzijn ontwikkelt vanaf 2019 in samenwerking met Stimenz en MEE Veluwe het concept van Erwelzijn. Dit houdt onder meer in dat sociaal werkers op de juiste momenten in het leven van mensen aanwezig zijn om hun steun te kunnen bieden: 'er zijn nog voordat er problemen ontstaan' en waarin de veerkracht en gezondheid van mensen een belangrijke rol speelt in het voorkomen van problemen. Het is een fundamentele wijziging van de werkwijze, waarbij sociaal werkers pro-actief op basis van levensgebeurtenissen signalen opvangen en daarop kunnen acteren. De partijen onderzoeken nu op welk moment er precies problemen ontstaan en wanneer ze er moeten zijn. Niet iedere levensgebeurtenis leidt bij gezonde mensen tot problemen. Bij sommige gebeurtenissen is het belangrijker om contact te hebben met mensen, dan bij andere.
- **Unlock Sessies:** Team Voorst onder de Loep organiseert in 2021 sessies voor de voorster samenleving. Online zolang het moet, offline wanneer het kan. Een preventieve werkwijze staat centraal. De sessies gaan bijvoorbeeld over werken met inwoners, het bereiken van je doelgroep, signaleren. In de sessies kunnen mensen inspiratie opdoen, discussiëren, meepraten, meedenken, reflecteren en kennis maken met nieuwe vaardigheden. In januari 2021 sprak Ferenc van Damme over jezelf als professional betrekken bij inwoners. Hij gaf inspiratie en handvatten om samen met inwoners te werken. In maart 2021 vertoonde Voorst onder de Loep de film I, Daniel Blake en spraken we in het nagesprek over hoe je het beste een oplossing vindt met een inwoner als hij met een (hulp)vraag bij je komt. In de rest van 2021 volgen er meer in samenwerking met en naar behoefte van partners uit de samenleving.
- **Sociale kaart en kijk in de kernen:** de sociale kaart van aanbod in onze gemeente is gekoppeld aan Kijk in de Kernen en daarmee up to date en toegankelijk voor iedereen.
- **Zorg om Boer en Tuinder:** project Zorg om Boeren draagt bij aan het inzicht in en bewustwording van de ingewikkelde (financiële) situatie waarin boeren zich soms bevinden en biedt ondersteuning en een luisterend ook als dat nodig is. Dit is aangesloten bij het initiatief van de stichting Zorg om Boer en Tuinder. Gemeente en Voorst onder de Loep maken dit initiatief financieel mogelijk. Ondernemers die twijfelen over de richting die het bedrijf op moet, zorg hebben over de financiële situatie, de impact die dat heeft op hen of hun gezin of met andere vragen of problemen worstelen kunnen bij het project terecht. De vrijwilligers zijn goed bekend met of komen uit de agrarische sector en beschikken over een uitgebreid inzetbaar netwerk. De inzet van zogeheten ervaringsdeskundigheid maakt de herkenning groot. Er is een sterk netwerk van erfbetreders rondom het project dat ook betrokken is bij Zorg om Boeren. Een aantal boeren meldt zich bij het project. Ondanks dat de vrijwilliger in Voorst goede aansluiting heeft bij het boerenbedrijf blijkt er soms toch een drempel te zijn voor boeren om contact te zoeken. Boeren hebben het gevoel dat ze falen als ze zich moeten wenden tot het project Zorg om Boeren. De gemeente blijft dit jaar aandacht vragen voor de activiteiten van Zorg om Boer en Tuinder en aan het eind van dit jaar voeren we een evaluatie uit.
- **Centraal meldpunt voor handhaving:** de gemeente stelt één meldpunt in waar inwoners meldingen kunnen doen over bijvoorbeeld overlast, as best en bouwzaken. Het meldpunt voor ondermijning is sinds 2019 het e-mailadres ondermijning@voorst.nl. Dat adres is intern gericht. Via het KVO Buitengebied kijkt de gemeente in 2020 welk adres het beste is voor externe communicatie. Dan volgt er ook een campagne voor erfbetreders / KVO / zichtbare wijkagent en het meldpunt.
- **Kennen en gekend worden:** het CJG is er voor jou! het CJG, met ook de logopedisten en jeugdgezondheidszorg, wil beter zichtbaar zijn. Zodat ouders en ook leerkrachten en hulpverleners weten wat het CJG voor ouders doet. Via onder andere Voorster Nieuws, Kijk in de Kernen,

Streefbeeld 6

(sociale) media, flyers en de eigen website wordt het CJG beter bekend. Vanwege toegankelijkheidseisen moderniseert het CJG de template. De beste reclame is de mond-tot-mond reclame. Uiteindelijk is ook een zorgvuldige uitvoering van taken er oorzaak van dat mensen het CJG weten te vinden: snelheid, luisterend oor, empathie, keuzevrijheid.

- **Welzijnswegwijzers (voorheen Welzijn op Recept):** huisartsen verwijzen mensen die kampen met eenzaamheid, somberte en depressie door naar een coach van Mens en Welzijn, die hen stimuleert tot bewegen en sociale activiteiten. In 2020 spreken HCDO en Mens en Welzijn af dat ook zij gebruik mogen maken van FitLife. Een programma dat huisartsen en praktijkondersteuners gebruiken om door te verwijzen. Door Corona is Welzijn op recept nagenoeg stil komen te liggen, omdat veel sport- en beweegactiviteiten niet konden doorgaan. Mens en Welzijn stuurt digitale beweegoefeningen en motivatie naar de mensen met wie zij al contact hadden. In 2021 zoekt Mens en Welzijn het contact met de huisartsen weer meer op.

CJG en preventie

Het CJG constateert in 2018 dat er vanwege werkdruk weinig ruimte is om meer aan preventie te doen dan op dit moment het geval is. In 2019 is de formatie uitgebreid waardoor er voldoende beschikbaarheid is, telefonisch, voor inloop en thuis op afspraak. Op dit moment is er geen wachttijd voor een eerste gesprek. Het CJG constateert dat het binnen hun opdracht en met de huidige mensen moeilijk is om meer aan preventie te doen.

Signaleren

Er zijn verschillende ontwikkelingen te zien in de Voorster samenleving die door signaleren bijdragen aan het (vroegtijdig) voorkomen van problemen

- **Signaaltips dementie:** er zijn mensen die vanuit hun beroep of vrijwilligerswerk vaak te maken krijgen met mensen met dementie. Voor hen is het prettig als ze het ziektebeeld herkennen en leren hoe ze aansluiting kunnen vinden bij mensen met dementie. Daarnaast is het ook een kans om dementie vroegtijdig te signaleren. Leden van verenigingen en thuiszorg leren van Mens en Welzijn hoe ze dementie tijdig kunnen herkennen, wat voor mensen met dementie prettig is en hoe ze indien nodig kunnen doorverwijzen.
- **Samenwerking politie, handhaving en zorg:** de samenwerking tussen handhaving van de gemeente, politie en organisaties in de zorg verbetert. Hierdoor krijgen mensen betere hulp. Handhaving, politie en sociaal domein werken inmiddels veel meer samen, onder andere in een regulier overleg. Dit alles om problemen vroegtijdiger op te sporen en waar mogelijk escalatie te voorkomen. In 2020 volgen ook nog kennisuitwisselings sessies met onder andere het CJG en MNV waarin ze verkennen hoe het werkt met ingewikkelde casussen.
- **Leefbaarheidsonderzoek in Twello:** IJsseldal wonen onderzoekt in 2021 de leefbaarheid bij twee complexen in Twello. Daarbij is de woningcorporatie alert op eenzaamheid.
- **Gesprekken met huurders:** in 2021 gaat IJsseldal wonen actief in gesprek met huurders. Bijvoorbeeld op straat, aan de deur of een koffiegesprek één op één. IJsseldal is daarbij alert op het signaleren van eenzaamheid.
- **De Cliëntenraad signaleert:** de Cliëntenraad hoort vaker over de ervaringen van mensen als zij hulp nodig hebben. Zo kan de Cliëntenraad de gemeente beter adviseren. Het is daarmee ook gelijk duidelijk dat het van belang is om in goed contact te staan met de cliëntenraad.
- **Eerste hulp bij verward gedrag:** de gemeente organiseert meerdere cursussen over hoe je kunt omgaan met iemand die vreemd gedrag laat zien of verward lijkt. Zo herkennen we signalen van verward gedrag eerder en kunnen we mensen beter helpen. Ook voorkomen we lastige of gevaarlijke situaties zoveel mogelijk.

Streefbeeld 6

- **Scholing dementie:** hoe sluit je aan bij mensen met dementie? Medewerkers van de gemeente Voorst, winkeliers, ondernemers, huishoudelijk ondersteuners krijgen hier scholing in. Zo krijgen zij meer kennis over hoe dementie te herkennen. Ook weten ze beter hoe met mensen met dementie om te gaan en te helpen.

Samenwerken om beter te signaleren

- **Verbinding wijkverpleegkundigen en beleidsmakers:** de wijkverpleegkundigen van het MNV signaleren veel bij kwetsbare mensen waar zij thuis komen. De verbinding tussen professionals in de uitvoering en de beleidsmedewerkers van de gemeente wordt versterkt, zodat beleid en uitvoering beter op elkaar aansluiten en elkaar versterken.
- **Huisartsen en toegang:** de huisartsen, gemeente en projectteam Voorst onder de Loep constateren in 2018 dat de samenwerking tussen de toegang tot zorg (MNV en CJG) en de huisartsen verbeterd kan worden en dat meer duidelijk kan worden voor welke niet-medische, leefstijl gerelateerde zaken de huisartsen mensen direct kunnen doorverwijzen naar het CJG en MNV. Eind 2019 spreken de huisartsen en HCDO hun tevredenheid uit over hun samenwerking. Er is veel onderling contact en doorverwijzing. Steeds minder HA verwijzen zelf door, meestal verloopt dit via het CJG. De POH-ers overleggen met regelmatig met de jeugdhulpverleners. Twee per jaar vindt een formeler overleg plaats van CJG met twee vertegenwoordigers van de huisartsen en de HCDO.

Signaleren tijdens corona

Om een beeld te krijgen van de impact van de coronacrisis op de samenleving en de maatregelen die door corona worden genomen, zoeken diverse vakgebieden contact met inwoners.

- **Volwassen en corona:** vanuit MNV worden alle inwoners die bekend zijn bij het MNV gebeld met een speciaal daartoe ontwikkelde vragenlijst. Het gaat onder meer over aspecten van eenzaamheid, armoede, gezondheid. Vanuit deze belronde wordt ten eerste een analyse gemaakt van de trends en wordt ten tweede een mogelijke hulpvraag gesignaleerd en gekoppeld aan aanbod vanuit de dorpen, welzijn of zorg.
- **Jeugd en Corona:** het CJG beoordeelt binnen 2 weken na 16 maart 2020 alle ongeveer 500 cliëntendossiers. Daar waar aanleiding is belt het CJG met de betrokkenen en de zorgaanbieders voor een risicotaxatie en eventuele extra inzet of een andere vorm van inzet. Het CJG monitort dit wekelijks. Daarnaast organiseert het CJG extra input rond zorg-gezinnen via het onderwijs en de kinderopvang. En er is samenwerking rond noodopvang tussen onderwijs, kinderopvang, beleidsmedewerkers en CJG i.v.m. afwegingen en inzet. Ook samenwerkingsafspraken CJG met VO over toeleiding noodopvang. Eenzelfde opdracht voor een risicotaxatie is uitgevoerd door medewerkers in het 'voorliggend veld': MEE Veluwe, schoolmaatschappelijk werk, GGD, Vérián, opvoedsteunpunt en Humanitas.
- **Inwonerspeiling tijdens lockdown:** naast alle bekende klanten belt de gemeente ook een steekproef van een paar honderd inwoners van de gemeente tijdens de coronaperiode. Op deze manier kijkt de gemeente naar haar inwoners om en krijgt de gemeente een goed beeld van wat corona met de gemiddelde inwoner doet. Als hier problemen naar voren komen pakt de gemeente deze preventief op. Aangezien de gemeente vanwege privacywetgeving niet over telefoonnummers van individuele inwoners beschikt, kunnen alleen mensen met een vaste telefoonlijn bereikt worden.
- **Contact met huurders:** IJsseldal denkt na over de wijze waarop ze armoede en eenzaamheid onder huurders kan signaleren en hoe ze hierbij kan ondersteunen. Ten tijde van de Corona crisis belt IJsseldal met al haar huurders om te informeren hoe het met mensen gaat. Ook stuurt ze al haar huurders een kaartje.

Streefbeeld 6

Bereiken

Het bereiken van 'je doelgroep' is noodzakelijk als je dat wilt doen wat echt nodig is. Het mooiste zou zijn als we echt in contact zouden staan met de mensen voor wie we het doen. Weten wat er speelt in de samenleving, wat mensen beweegt, wat ze niet beweegt, waar ze zich bewegen en waarom. En daar dan op aansluiten. Er wordt op verschillende manieren gewerkt aan het bereiken van doelgroepen.

- **Inzet van team ED:** De gemeente brengt Team ED verder onder de aandacht, zodat meer jongeren hiervan gebruik kunnen maken. Dit team bestaat uit jonge mensen die zelf ellende hebben meegemaakt en als ervaringsdeskundige andere jongeren goed kunnen begrijpen en bijstaan.
- **Nieuwe pleegouders:** samen met een aantal pleegzorginstanties organiseert de gemeente in 2020 een wervingsavond voor nieuwe pleegouders en steungezinnen. Die laatste zijn gezinnen waar jongeren met problemen af en toe terecht kunnen voor een activiteit. De focus van de gemeente is eerst pleeggezinwerving, daarna volgen de steungezinnen. Tijdens de avond krijgen aspirant pleegouders informatie over pleegzorg, delen bestaande pleegouders ervaringen en leggen geïnteresseerden contact met de pleegzorginstanties. Ook werd informatie gedeeld over pleegzorg op sociale media.
- **Communicatie met voortijdig schoolverlaters:** de gemeente Voorst wijzigt zowel de toon als de manier waarop zij met jongeren in contact komt als zij stoppen met school zonder een diploma. Zo is de gemeente nu ook bereikbaar via Whatsapp en is het taalgebruik van de brief zo gewijzigd dat het meer aansluit bij de jongeren.
- **Verbinding informele en formele zorg:** de acht vrijwilligers van Meet-in11 (een inloophoud moment georganiseerd door de Dorpskerk in de Bieb) maken nader kennis met medewerkers van Stimenz (maatschappelijk werk). De maatschappelijk werkers kan de acht vrijwilligers, die daar mensen ontvangen en luisteren naar hun verhaal, ondersteunen met deskundigheid bij het signaleren van problemen en, naar behoefte, doorverwijzen naar andere professionals bij het MNV.
- **Folders in de Buurtbus:** in de buurtbus liggen folders van het MNV met informatie waar mensen terecht kunnen wanneer zij problemen hebben.

Samenwerken om nog meer mensen te bereiken

- **Welzijnsorganisaties werken samen:** de welzijnsorganisaties van Brummen, Lochem en Voorst werken samen om kennis uit te wisselen en onder zoeken hoe ze inwoners beter kunnen helpen.
- **Mantelzorg - verbindingen en nieuwe doelgroepen:** Mens en Welzijn zet naast bestaande doelgroep (met accent op dementie) actief in op jonge mantelzorgers in de gemeente. Het steunpunt mantelzorg van Mens en Welzijn legt contacten met partijen, die vanuit hun specifieke vakgebied in aanraking komen of werkzaam zijn met (jonge) mantelzorgers in onze gemeente en de omliggende regio, zoals Tactus Verslavingszorg, GGNet en Mantelzorg.nl). Hierdoor wordt meer bewustwording gecreëerd van het bestaan van de doelgroep en wordt kennis en ervaring uitgewisseld.
- **Verbindingen welzijn en samenleving:** er ontstaan nieuwe contacten tussen Mens en Welzijn en onder meer de Dorpskerk Twello, Hemmes Uitvaartverzorging, ontmoetingslocaties en -groepen, Vriendendiensten, Vrouwen van Nu, Kinderopvang, Probus en Vluchtelingenwerk. Dit leidt tot mooie samenwerking en gezamenlijke activiteiten. Ook investeert Mens en Welzijn in de samenwerking met bestaande samenwerkings relaties als de bibliotheek, Stimenz, IJsseldal, de dorpsbelangenverenigingen en MEE.

Toegankelijk zijn

Toegankelijk zijn betekent dat je dienstverlening en aanbod aansluit op de vraag, dat je voor iedereen bereikbaar bent in de breedste zin van het

Streefbeeld 6

woord en dat je een open houding hebt. Toegankelijk zijn is een onderdeel van de missie en visie van het Sociaal Domein. Hoe hier vorm aan te geven wordt nog niet concreet besproken. Voorst onder de Loep heeft aangeboden hier het gesprek over te organiseren en faciliteren.

Wel staan de volgende onderwerpen centraal:

- **Integrale toegang Sociaal Domein:** het onderwerp staat met prioriteit op de agenda van het Coördinerend Overleg Sociaal Domein (COSD). Het COSD is het overleg waarin besluitvorming voorbereid wordt met betrekking tot onderwerpen uit het sociaal domein.. Binnen dit overleg bespreekt de gemeente hoe ze de integrale toegang sociaal domein vorm geeft.
- **Gebouwen Voorst voor iedereen toegankelijk:** openbare gebouwen in de gemeente moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Ook voor mensen met een beperking. De oudere gebouwen van de gemeente zijn niet allemaal goed bereikbaar. Ze hebben bijvoorbeeld geen lift of ze hebben veel drempels. Ook zijn niet alle straten, wegen en pleinen goed bereikbaar. De gemeente heeft in 2019 een begin gemaakt om deze gebouwen te onderzoeken met hulp van Stichting Ongehinderd. Gymzaal Voorst wordt in 2020 gerenoveerd met maatregelen om de toegankelijkheid te optimaliseren. De rest van de gebouwen volgt daarna.
- **Samenwerking huisartsen en gemeente:** het is belangrijk dat huisartsen weten bij wie ze terecht kunnen voor deze vragen. De gemeente wil huisartsen hierbij ondersteunen, zodat zij sneller en beter kunnen doorverwijzen en meer tijd hebben om cliënten met medische problemen te helpen. Er zijn inmiddels korte lijnen en er is regelmatig afstemming tussen CJG, MNV en huisartsen.

Kwalitatief hoogwaardige zorg vanuit de behoefte

De kwaliteit van de zorg hoog houden betekent een omslag maken naar werken vanuit de bedoeling en de vraag. Dus niet het aanbod en de wet- en regelgeving leidend laten zijn. Hierin zijn een aantal ontwikkelingen gaande.

- **Financiers van zorg:** met zorginkopers van het zorgkantoor Midden-IJssel en van zorgverzekeraar Eno hebben we in 2018 een bijeenkomst gehad over de realisatie van Voorst onder de Loep. Het zorgkantoor wil zoveel als mogelijk de uitvoering van acties ondersteunen. Bijvoorbeeld om huisartsen meer tijd te kunnen bieden voor het gesprek met hun cliënten om leefstijl gerelateerde aspecten van problematiek in beeld te krijgen.
- **Tijd voor huisartsen:** de Huisartsen Coöperatie Deventer en Omstreken (HCDO) (de overkoepelende vereniging voor huisartsen in de regio waar Voorst ook onder valt) werkt sinds 2019 aan het project 'Meer tijd voor de patiënt'. Praktijken krijgen van Eno een extra vergoeding voor inzet van een waarnemer of een Physician Assistent (tussen huisarts en doktersassistente in) als ze aan de voorwaarden voldoen. De extra capaciteit die beschikbaar komt in de huisartsenpraktijk, kan worden ingezet op één of meer van de volgende thema's: langere consulten, efficiëntere praktijkvoering, begrenzen van de zorg of verschuiving van de zorg.
- **Samenwerking met Eno:** Eno, de gemeente en projectteam Voorst onder de Loep in 2019 een samenwerking voorbereid op gebied van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag en een subsidie aanvraag bij het ministerie van VWS. Eno besluit deze aanvraag niet door te zetten. De samenwerking van Eno met de gemeente richt zich nu op concrete 'business cases' waarmee binnen GGZ, Ouderenzorg en Leefstijl meer preventief wordt gewerkt.
- **Kwaliteit van zorg staat voorop:** in 2020 kijken de medewerkers kwaliteit en toezicht van de zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe met aanbieders naar de kwaliteit van zorg. Hierbij kijken zij of de zorg verantwoord en op het juiste opleidingsniveau wordt geleverd. Dit is een voortdurende actie met als doel om inzicht te krijgen in de werkwijze van aanbieders en om resultaten voor cliënten te optimaliseren.

Streefbeeld 6

- **Koerswijziging Mens en Welzijn:** de gemeente en Mens en Welzijn stippelden samen een nieuwe koers uit waarin Mens en Welzijn zich uitsluitend richt op de algemene voorzieningen voor alle inwoners en niet meer op maatwerk voor individuele inwoners. Het idee van de aanpak is dat kwetsbare inwoners sneller worden gewezen op de algemene voorzieningen zoals inloop- of ondersteuningsuren. Ook vervalt het commerciële belang om inwoners toch te ondersteunen met een maatwerkvoorziening. De kwetsbare inwoners worden zo beter ondersteund en blijven langer zelfredzaam.
- **Toekomst sociaal werk:** de gemeente is in 2019 in gesprek met drie grote subsidieontvangers, MEE, Stimenz en Mens en Welzijn over de invulling van welzijn en maatschappelijk werk in onze samenleving en hun onderlinge samenwerking daarin. Hierin onderzoekt de gemeente ook het belang van meerjarige subsidies als mogelijkheid om organisaties de ruimte te geven voor meer jaren investeringen.
- **Fondsen projecten Mens en Welzijn:** Mens en Welzijn en projectteam De Loep verkennen in 2019 de mogelijkheden tot subsidieaanvragen voor thuiscoach en de mogelijkheden vanuit het programma langer thuis wonen. Ook zijn pogingen gedaan om via een fonds subsidie te krijgen. In 2019 en 2020 werft Mens en Welzijn in totaal ruim € 150.000,- extra middelen voor verschillende projecten die kwetsbare mensen in de Gemeente Voorst ondersteunen.
- **Transformatiefonds jeugd:** De gemeente verkende in 2018 verkend op welke wijze zij de aanvraag voor het transformatiefonds jeugd (extra rijksmiddelen naar regio's) kon benutten om in te zetten op preventie. In de zorgregio Midden-IJssel / Oost Veluwe zijn meerdere pilots opgezet. Zorgaanbieders konden samen met de gemeenten een aanvraag doen. De pilots hebben betrekking op verschillende onderwerpen, zoals vechtscheiding, voorkomen uithuisplaatsing, preventie van terugval bij verslaving, preventie dyslexie, en pleegzorg. Deze pilots worden gemonitord en de resultaten worden in de regio gedeeld. De uitkomsten van de pilots kunnen uiteindelijk leiden tot een ander zorgaanbod, of het bereiken van nieuwe doelgroepen in alle gemeenten, zo ook Voorst.
- **Monitoring zorg:** De monitoring van zorg in onze gemeente wordt steeds inzichtelijker, nu sinds de transitie al een aantal jaren gegevens zijn verzameld. Door de gemeente is in 2019 inzet gepleegd om gegevens te kunnen leveren, om fouten op te schonen en data goed te kunnen interpreteren. Naast de bestaande monitoringsinstrumenten werkt de gemeente vanaf 2020 ook met Gidso Inzicht. Een monitoringssysteem dat rechtstreeks gekoppeld is aan zowel het financiële systeem voor de jeugdwet en de WMO (Gidso Financieel) als het regiesysteem dat gebruikt wordt in de toegangen (Gidso Regie). De gemeente kan hiermee onder andere exact nagaan hoeveel cliënten er in zorg zijn, bij welke aanbieders, welke budgetten hierbij horen, welke demografische gegevens en hoe het verloop is van zorg.

Tot slot

De voortgangsrapportage samengevat

Na het lezen van deze voortgangsrapportage heeft u een beeld van de ontwikkeling van preventie in de Voorster samenleving. We geven u een uitiem korte samenvatting, die natuurlijk totaal geen recht doet aan alle activiteiten en ontwikkelingen, maar toch: er gebeurt veel, er is een rijk verenigingsleven en er zijn bruisende dorpen. Op verschillende gebieden zijn allerlei mensen hard aan het werk om het ontstaan en verergeren van problemen te voorkomen.

Er ontstaan samenwerkingen en verbindingen, er worden nieuwe dingen uitgetoetst en initiatieven worden ondersteund. Dat is bemoedigend en fijn om te zien. Er zijn tegelijkertijd nog veel mogelijkheden die onbenut blijven en het is niet altijd vanzelfsprekend dat er een verandering van werkwijze plaatsvindt. Soms is dat spannend en leidt het tot onzekerheid. Soms gaan er dingen mis en vinden we het lastig om daar (leer)ruimte aan te geven. Soms weten we gewoon niet zo goed hoe we dingen moeten of kunnen aanpakken. Het is goed om hier met elkaar over in gesprek te blijven, waarin we bedenken wat er nog nodig is om met elkaar de focus te houden op het voorkomen dat problemen ontstaan, groter worden of escaleren. Voorst onder de Loep blijft dit gesprek breed faciliteren en organiseren. Vanuit de aanjaagrol kan Voorst onder de Loep niet afdwingen dat partijen deelnemen aan dit gesprek. Deelnemen vraagt intrinsieke motivatie en voldoende gevoel van urgentie. Uiteraard blijven we dat vanuit onze rol aanjagen!

Durf te dromen

We vroegen de betrokkenen in de samenleving met ons te delen waar ze trots op zijn en welke dromen en wensen ze nog hebben op gebied van preventie.

Een greep uit de reacties:

- “Ik zou meer naar buiten willen, energie ophalen in de samenleving, met elkaar samenwerken.” (Beleidsadviseur van de gemeente)
- “In de opgave Inclusieve samenleving zie ik veel mogelijkheden voor preventief werken. We moeten eerst intern bedenken hoe we dit brede onderwerp gaan aanpakken. Misschien kan Voorst onder de Loep hierin meedenken.” (Beleidsadviseur gemeente)
- “Bij preventief werken is het belangrijk dat er goed gesignaleerd wordt, maar ook dat deze signalen op de goede plek komen. Hier zou ik graag over doorpraten.” (Teamleider maatschappelijk werk)
- “Door nog intensiever met elkaar samen te werken zou er nog preventiever gewerkt kunnen worden. Dat wil ik graag voor elkaar krijgen?” (Welzijnsmedewerker Mens en Welzijn)
- “Door zichtbaar te zijn als toegang (MNV/CJG) kunnen we beter gevonden worden en daardoor eerder betrokken zijn. Hierop zou ik nog meer inzet willen plegen met elkaar.” (Teamleider maatschappelijk werk)
- “Ik wens een soort coördinator voor transformatie, iemand die mensen bewust maakt van hun transformatieopdracht. Meer tempo en meer lef.” (Beleidsadviseur van de gemeente)
- “Minder praten en meer samen (durven) doen J.” (vanuit maatschappelijke initiatieven)

Tot slot

- “Inzetten op preventief werken in de kernen. Voorst en Twello zijn wel onder de aandacht, maar in de kleinere dorpen liggen nog meer mogelijkheden. Ook daar zullen vraagstukken leven onder inwoners. Dus meer inzetten op kennis delen, bekend maken van de mogelijkheden en het hulpaanbod van MNV en FAT onder de aandacht brengen.” (Teamleider maatschappelijk werk)
- “Een gezamenlijk (welzijns)spreekuur in de verschillende kernen van de gemeente Voorst. Mogelijk zullen de kwetsbare inwoners meer bereikt kunnen worden.” (medewerker Mens en Welzijn)
- “Ik denk dat er vanuit sociaal domein steeds meer medewerkers samen met inwoners wensen bespreken en het initiatief bij de inwoners laten. Daar zit de energie.” (onbekend)
- “Zo maar een gedachte: de gemeente is niet meer het centrum waar mensen komen. Je bent als gemeente onderdeel van een keten waar inwoners in terecht komen als ze kwetsbaar worden. Vanuit de inwoner geredeneerd is de gemeente een van de partijen waar je mee te maken krijgt als je met eenzaamheid te maken krijgt.”